

KVK TRENDRAPPORT

Colofon

Uitgave

Kamer van Koophandel®, april 2024.

Team Datainzichten (i.s.m. Center of Expertise Data, Analytics & Insights).

Contact

Neem voor meer informatie contact op met persvoorlichting, 06 30 35 29 21.

Alles uit deze uitgave mag worden gebruikt met duidelijke bronvermelding.

1. Inleiding

Het KVK Trendrapport geeft inzicht in de ontwikkeling van het aantal vestigingen van bedrijven, starters, stoppers en faillissementen in Nederland in de afgelopen tien jaar. In deze editie wordt het 1e kwartaal van 2024 vergeleken met het 1e kwartaal van 2023. Het rapport bevat informatie over verschillende bedrijfssectoren en provincies. Bovendien wordt getoond welk aandeel van de bedrijven in Nederland zzp'er is.

Behalve deze ontwikkelingen in de bedrijvendynamiek bevat het Trendrapport ook informatie over rechtsvormen, geslacht en leeftijd van ondernemers en enkele conjunctuur-indicatoren. Aan het eind van het document is een hoofdstuk opgenomen met de verantwoording en de gehanteerde definities.

Het Trendrapport heeft de vorm van een **interactieve pdf**. Met behulp van navigatieknoppen aan de kop van iedere pagina kan naar de diverse onderdelen van het rapport worden genavigeerd. Bovendien bieden diverse grafieken en kaarten de mogelijkheid om 'door te klikken' naar data die meer diepgang bieden.

Inhoud

Klik op een onderwerp om naar de pagina te gaan

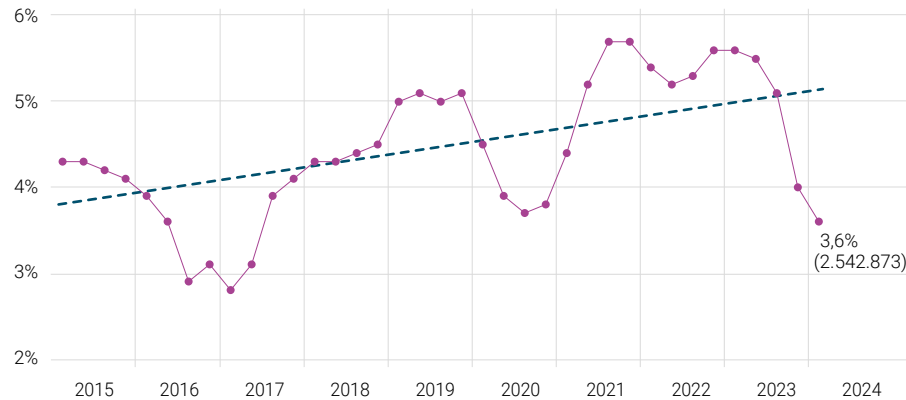
1. Inleiding	3
2. Trendlijnen (vestigingen, starters, stoppers, faillissementen)	5
3. Sectoren	7
3.1 Aantal en aandeel vestigingen en zzp per sector	7
3.2 Starters	8
3.3 Stoppers	10
4. Regio's	12
4.1 Aantal en aandeel vestigingen en zzp per regio	12
4.2 Starters	13
4.3 Stoppers	15
5. Opvallende branches	17
6. Rechtsvormen	18
7. Ondernemers	19
8. Conjunctuur	21
9. Bijlage	22
Verantwoording	22
Definities	22
Verwijzingen	23

2. Trendlijnen

Vestigingen

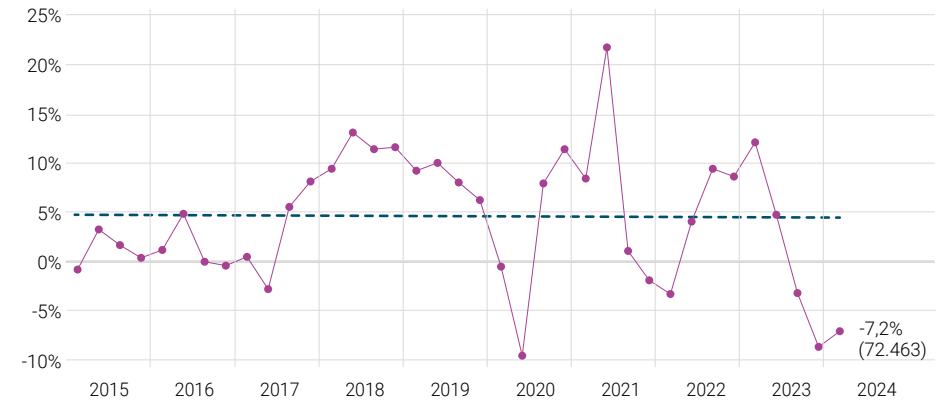
(bedrijfsleven totaal, ontwikkeling t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

- Het aantal vestigingen is wederom toegenomen met ca. 3,6% t.o.v. hetzelfde kwartaal vorig jaar. Einde Q1 stonden er 2.542.873 bedrijven ingeschreven in het KVK Handelsregister.
- De toename zwakt wel ietwat af. Dat heeft te maken met een afname van het aantal starters t.o.v. Q1 vorig jaar (-7,2%), en een lichte toename van het aantal stoppers (+1,4%).

Starters

(bedrijfsleven totaal, ontwikkeling t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

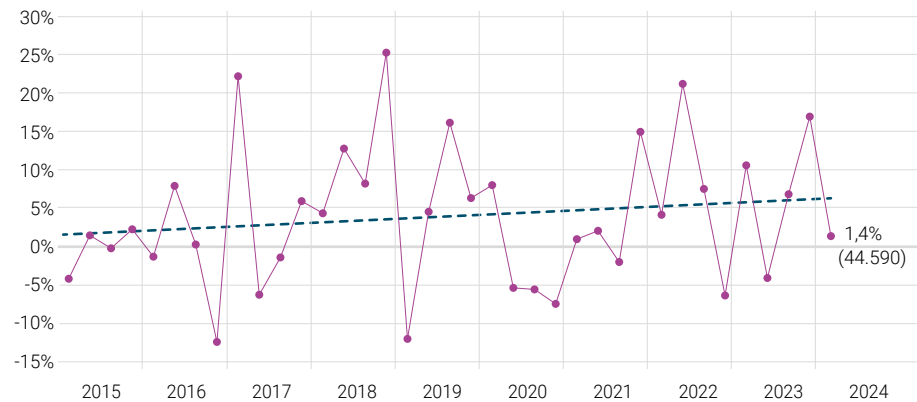
- De ontwikkeling van het aantal starters vertoont een grillig patroon over de afgelopen tien jaar en toont gemiddeld een stijgende lijn.
- Bij het begin van de corona-pandemie in 2020 was een sterke afname te zien in de ontwikkeling van het aantal starters. Na aanvankelijk herstel daarvan eind 2020/begin 2021 was er een periode waarin de ontwikkeling van aantal starters weer wat achterbleef.
- Vanaf begin 2022 namen de groeipercentages weer toe. Maar de laatste drie kwartalen zien we een afname van het aantal starters.
- In Q1 2024 waren er 72.463 starters. Dat is 7,2% minder dan in Q1 2023, toen er 78.061 starters waren.

2. Trendlijnen

Stoppers

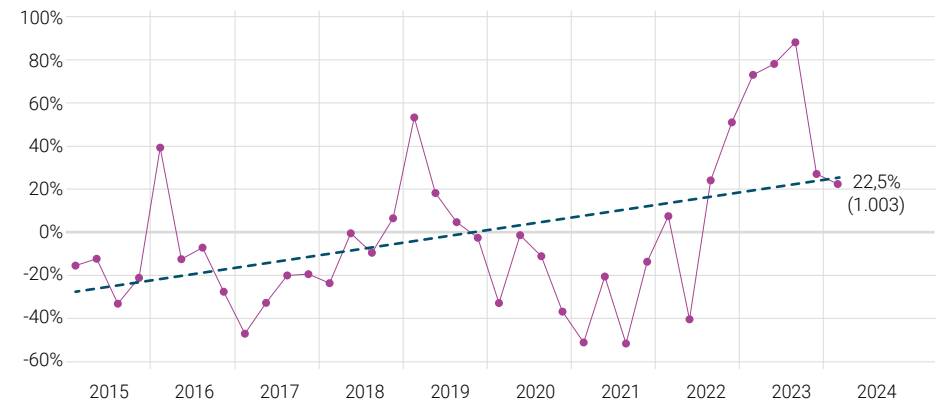
(bedrijfsleven totaal, ontwikkeling t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

- Ook de ontwikkeling van het aantal stoppers vertoont een grillig verloop en toont gemiddeld een stijgende lijn. In Q4 2023 was er een sterke toename van het aantal stoppers.
- In Q1 van dit jaar nam het aantal stoppers licht toe ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar.
- Het aantal stoppers in het afgelopen kwartaal bedroeg 44.590. Dit is een toename t.o.v. Q1 2024 met 1,4%, toen waren er 43.982 stoppers.

Faillissementen

(bedrijfsleven totaal, ontwikkeling t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

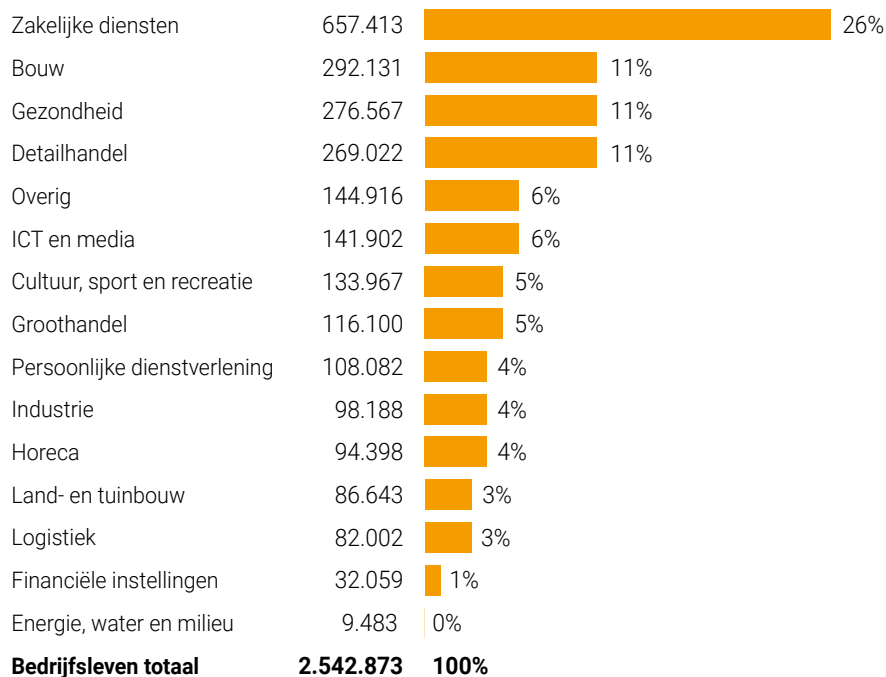
- In de afgelopen zes kwartalen nam het aantal faillissementen gestaag toe en zien we vergelijkbare aantallen met de jaren vlak vóór de corona-periode.
- Het aantal faillissementen in Q1 2024 is 1.003. Dat is 22,5% hoger dan in hetzelfde kwartaal vorig jaar, toen het aantal faillissementen 819 bedroeg.

3. Sectoren

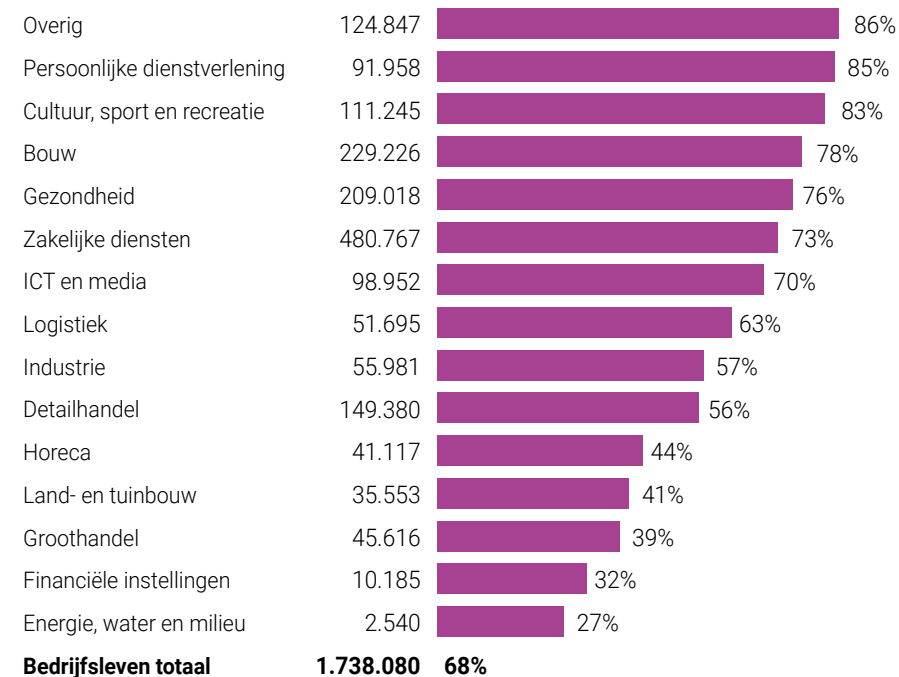
3.1 Aantal en aandeel vestigingen en zzp'ers per sector

Aantal en aandeel vestigingen naar sector op 1 april 2024

- ➔ Naar verhouding bevinden zich de meeste vestigingen in de sectoren Zakelijke diensten (26%), Bouw (11%), Gezondheid (11%) en Detailhandel (11%).
- ➔ Naar verhouding de minste vestigingen bevinden zich in de sectoren Land- en Tuinbouw (3%), Logistiek (3%), Financiën (1%), Energie, water en milieu (0,4%).

Aantal en aandeel zzp'ers per sector op 1 april 2024, zowel parttime (<15 uur per week) en fulltime zzp'ers (= > 15 uur per week)

- ➔ Circa 2 op 3 (68%) van de bedrijven is een zzp'er.
- ➔ Het aandeel zzp'ers is het hoogst in de sectoren Overig (86%), Persoonlijke dienstverlening (85%), Cultuur, sport en recreatie (83%), Bouw (78%), Gezondheid (76%) en Zakelijke diensten (73%).
- ➔ In de sectoren Horeca (44%), Land- en Tuinbouw (41%), Groothandel (39%), Financiën (32%) en Energie, water en milieu (27%) is het aandeel zzp'ers laag.

3. Sectoren

3.2 Starters

Aantal en aandeel starters naar sector in kwartaal 1 2024

Zakelijke diensten	19.294	27%
Detailhandel	11.347	16%
Bouw	8.445	12%
Gezondheid	7.520	10%
Overig	4.379	6%
ICT en media	4.034	6%
Logistiek	3.191	4%
Cultuur, sport en recreatie	3.031	4%
Horeca	2.983	4%
Persoonlijke dienstverlening	2.841	4%
Industrie	2.205	3%
Groothandel	1.485	2%
Land- en tuinbouw	1.284	2%
Financiële instellingen	279	0%
Energie, water en milieu	145	0%
Bedrijfsleven totaal	72.463	100%

- Verreweg de meeste starters (27%) bevinden zich in de sector Zakelijke diensten.
- Gevolgd door de sectoren Detailhandel, Gezondheid en Bouw (resp. 16%, 12% en 10%)

Aantal en aandeel zzp-starters per sector in kwartaal 1 2024

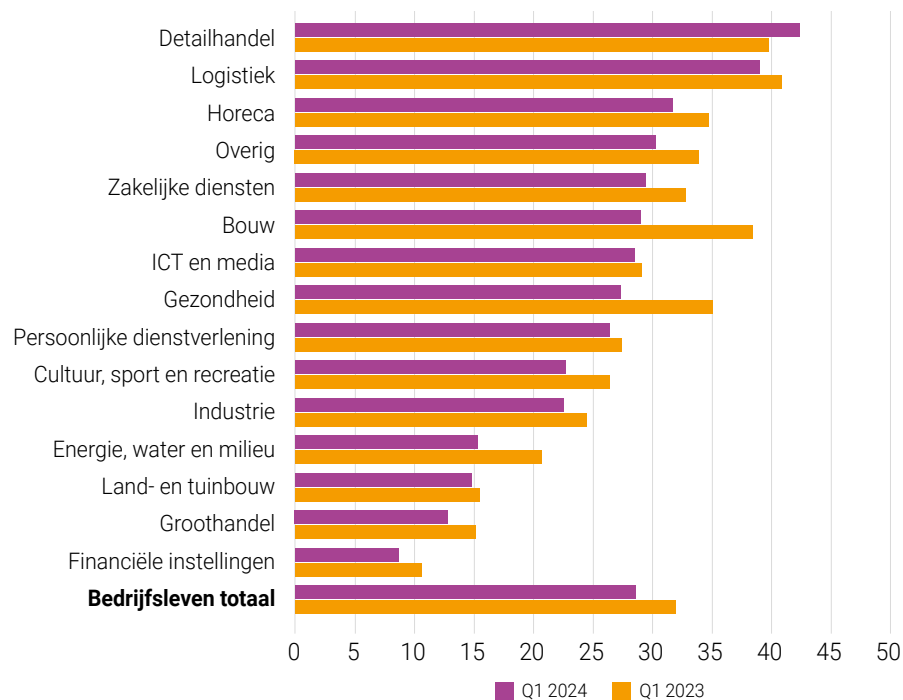
Persoonlijke dienstverlening	2.632	93%
Overig	3.984	91%
Bouw	7.532	89%
Cultuur, sport en recreatie	2.607	86%
Zakelijke diensten	16.494	85%
Logistiek	2.723	85%
Gezondheid	6.302	84%
ICT en media	3.145	78%
Detailhandel	8.574	76%
Land- en tuinbouw	949	74%
Industrie	1.624	74%
Horeca	1.835	62%
Financiële instellingen	138	49%
Groothandel	734	49%
Energie, water en milieu	64	44%
Bedrijfsleven totaal	59.337	82%

- 82% van de startende bedrijven in Nederland is zzp'er.
- Relatief de populairste sectoren om te starten als zzp'er zijn Persoonlijke dienstverlening (93%), Overig (91%), Bouw (89%) en Cultuur, sport en recreatie (86%).

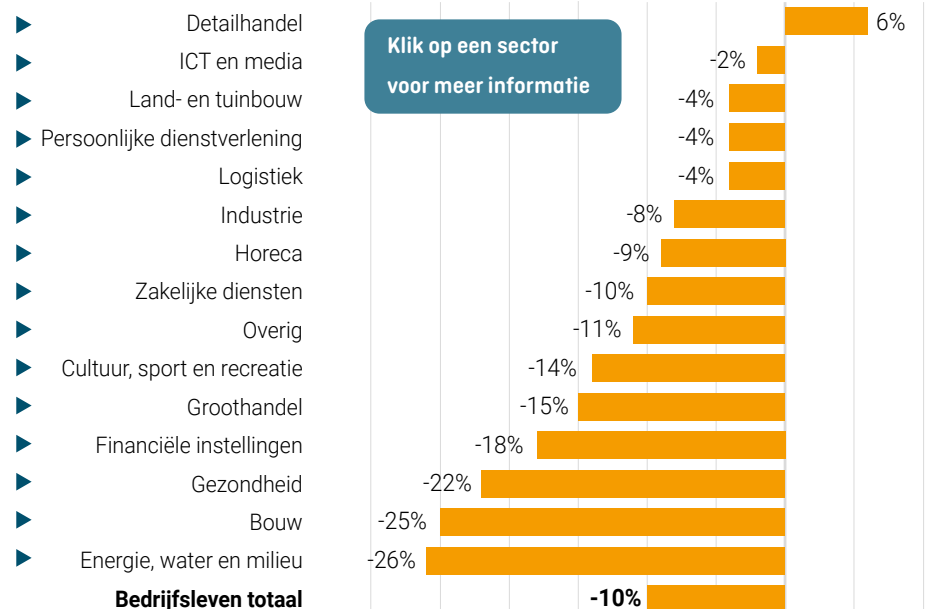
3. Sectoren

Aantal starters per 1.000 vestigingen per sector (Q1 2023 en Q1 2024)

- Het aantal starters per 1.000 vestigingen was in Q1 2024 relatief hoog in de sectoren Detailhandel (42,2), Logistiek (38,9), Horeca (31,6) en Overig (30,2).
- Het aantal starters per 1.000 vestigingen was in Q1 2024 laag in de sectoren Energie, water en milieu (15,3), Land- en tuinbouw (14,8), Groothandel (12,8) en Financiën (8,7).

Ontwikkeling aantal starters per 1.000 vestigingen per sector (Q1 2024 t.o.v. Q1 2023)

- In vrijwel alle sectoren is een afname van het aantal startende bedrijven per 1.000 vestigingen waarneembaar in Q1 2024 t.o.v. Q1 2023. Vooral in de sectoren Energie, water en milieu (-26%) en de Bouw (-25%) zijn de afnames fors.
- Alleen in de Detailhandel is een toename waarneembaar van +6%.

3. Sectoren

3.3 Stoppers

Aantal en aandeel stoppers naar sector in kwartaal 1 2024

Zakelijke diensten	11.414	26%
Detailhandel	6.875	15%
Bouw	4.773	11%
Gezondheid	4.765	11%
ICT en media	2.402	5%
Overig	2.236	5%
Horeca	2.122	5%
Logistiek	1.914	4%
Persoonlijke dienstverlening	1.870	4%
Cultuur, sport en recreatie	1.816	4%
Groothandel	1.640	4%
Industrie	1.465	3%
Land- en tuinbouw	740	2%
Financiële instellingen	424	1%
Energie, water en milieu	134	0%
Bedrijfsleven totaal	44.590	100%

→ De meeste stoppers bevinden zich in de sectoren Zakelijke diensten (26%), Detailhandel (15%), Gezondheid (11%) en Bouw (11%). Dit zijn ook de grootste sectoren, met de meeste vestigingen.

Aantal en aandeel zzp-stoppers per sector in kwartaal 1 2024

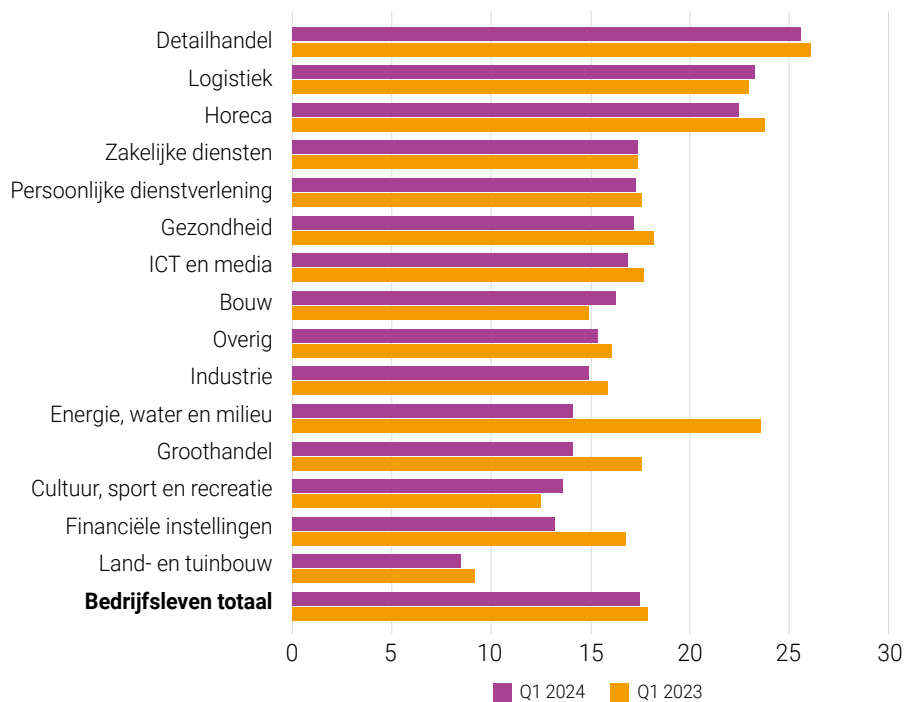
Persoonlijke dienstverlening	1.609	86%
Bouw	3.956	83%
Overig	1.830	82%
Cultuur, sport en recreatie	1.445	80%
Gezondheid	3.771	79%
Zakelijke diensten	8.542	75%
Logistiek	1.361	71%
ICT en media	1.554	65%
Industrie	917	63%
Detailhandel	4.260	62%
Land- en tuinbouw	403	54%
Horeca	1.028	48%
Groothandel	742	45%
Financiële instellingen	109	26%
Energie, water en milieu	30	22%
Bedrijfsleven totaal	31.557	71%

→ 71% van de gestopte bedrijven in Q1 2024 is zzp'er.
 → Naar verhouding veel stoppende zzp'ers bevinden zich in de sectoren Persoonlijke dienstverlening (86% van de stoppers hier is zzp'er), Bouw (83%), Overig (82%) Cultuur, sport en recreatie (80%).

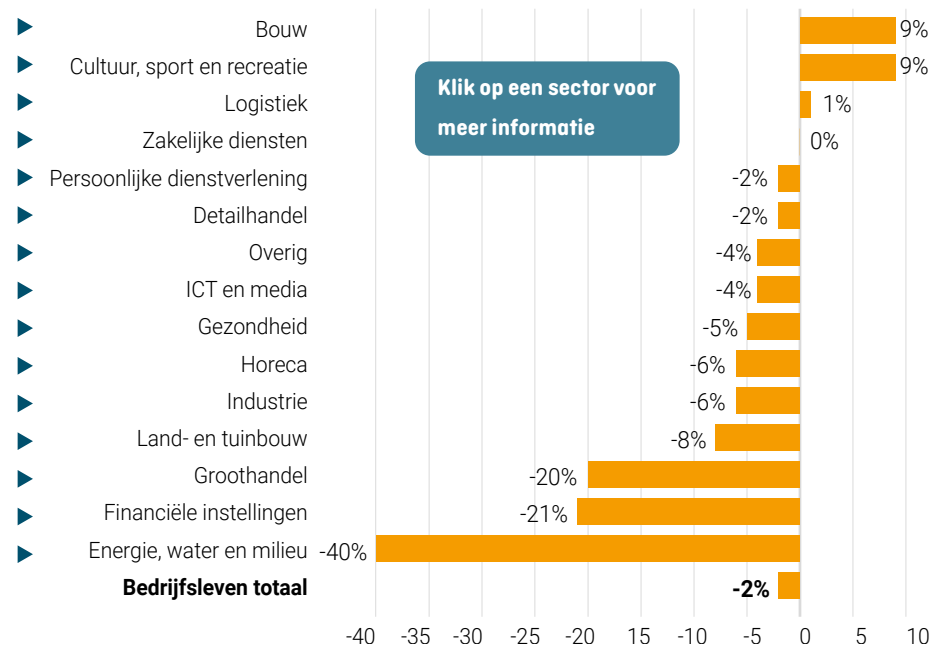
3. Sectoren

Aantal stoppers per 1.000 vestigingen per sector (Q1 2023 en Q1 2024)

- ➔ In de sectoren Detailhandel, Logistiek en Horeca zien we relatief veel stoppers per 1.000 vestigingen (resp. 25,6, 23,3 en 22,5).
- ➔ Dat is veel minder het geval in de sectoren Cultuur, sport en recreatie, Financiën en Landbouw (resp. 13,6, 13,2 en 8,5).

Ontwikkeling aantal stoppers per 1.000 vestigingen per sector (Q1 2024 t.o.v. Q1 2023)

- ➔ In Q1 van 2024 t.o.v. dezelfde periode vorig jaar neemt in de meeste sectoren het aantal stoppers per 1.000 vestigingen af. Dit betreft vooral Energie, water en milieu (-40%), Financiën (-21%) en Groothandel (-20%).
- ➔ In de sectoren Bouw (+9%), Cultuur, sport en recreatie (+9%) en Logistiek (+1%) neemt het aantal stoppers per 1.000 vestigingen toe.
- ➔ In de Zakelijke dienstverlening bleef het aantal stoppers gelijk.

4. Regio's

4.1 Aantal en aandeel vestigingen en zzp'ers per regio

Aantal en aandeel vestigingen per provincie op 1 april 2024

Zuid-Holland	556.807	22%
Noord-Holland	522.737	21%
Noord-Brabant	364.701	14%
Gelderland	286.075	11%
Utrecht	217.215	9%
Overijssel	142.827	6%
Limburg	129.213	5%
Friesland	83.479	3%
Groningen	69.832	3%
Flevoland	63.496	2%
Drenthe	57.941	2%
Zeeland	48.550	2%
Nederland	2.542.873	100%

- De meeste vestigingen bevinden zich in de provincie Zuid-Holland (22%) op de voet gevolgd door Noord-Holland (21%).
- In Zeeland (2%) is het aantal vestigingen het laagst.

Cijfers over het aantal vestigingen in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

Aantal en aandeel zzp vestigingen per provincie op 1 april 2024

Zuid-Holland	399.532	72%
Noord-Holland	370.092	71%
Flevoland	44.672	70%
Utrecht	151.571	70%
Groningen	47.340	68%
Gelderland	189.947	66%
Noord-Brabant	240.905	66%
Friesland	54.034	65%
Drenthe	37.480	65%
Limburg	83.199	64%
Zeeland	30.267	62%
Overijssel	89.041	62%
Nederland	1.738.080	68%

- Het aandeel zzp'ers op het totaal aantal vestigingen is het hoogst in Zuid-Holland (72%) en het laagst in Zeeland (62%) en Overijssel (62%).

Cijfers over het aantal zzp'ers in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

4. Regio's

4.2 Starters

Aantal en aandeel starters per provincie in kwartaal 1 2024

Zuid-Holland	17.810	25%
Noord-Holland	16.172	22%
Noord-Brabant	9.683	13%
Gelderland	7.133	10%
Utrecht	5.870	8%
Overijssel	3.713	5%
Limburg	3.425	5%
Flevoland	2.172	3%
Friesland	2.065	3%
Groningen	1.849	3%
Drenthe	1.384	2%
Zeeland	1.187	2%
Nederland	72.463	100%

- Een kwart van het totaal aantal starters in Q1 2024 komt uit Zuid-Holland. Op de voet gevolgd door Noord-Holland met 22%.

Cijfers over het aantal starters in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

Aantal en aandeel zzp-starters per provincie in kwartaal 1 2024

Zuid-Holland	15.055	85%
Flevoland	1.801	83%
Groningen	1.525	82%
Noord-Holland	13.285	82%
Utrecht	4.805	82%
Gelderland	5.746	81%
Noord-Brabant	7.799	81%
Limburg	2.750	80%
Zeeland	953	80%
Friesland	1.646	80%
Overijssel	2.907	78%
Drenthe	1.065	77%
Nederland	59.337	82%

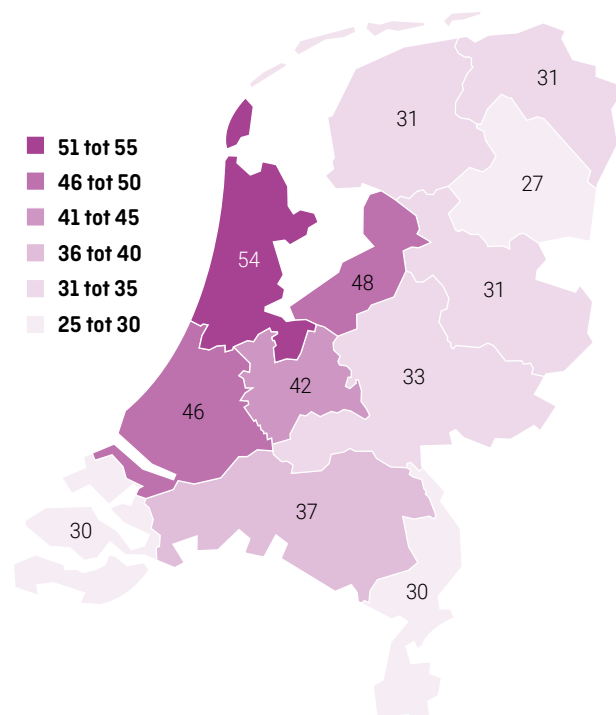
- In alle provincies in het aandeel zzp-starters erg hoog
- In Zuid-Holland (85%) is het aandeel startende zzp'ers het hoogst, in Drenthe (77%) het laagst.

Cijfers over het aantal startende zzp'ers in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

4. Regio's

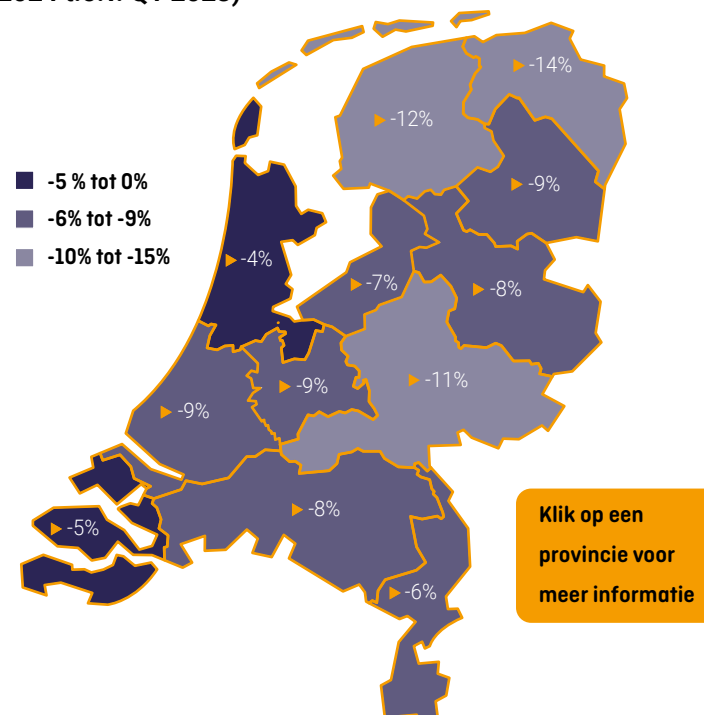
Aantal starters per 10.000 inwoners per provincie (Q1 2024)

- Het aantal starters per 10.000 inwoners is het hoogst in de Randstadprovincies Noord-Holland, Flevoland, Zuid-Holland en Utrecht (resp. 54, 48, 46 en 42).
- In de provincie Drenthe is het aantal startende bedrijven met 27 per 10.000 inwoners het laagst.

Cijfers over het aantal starters per 10.000 inwoners in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

Ontwikkeling aantal starters per 10.000 inwoners per provincie (Q1 2024 t.o.v. Q1 2023)

Klik op een provincie voor meer informatie

- In alle provincies is het aantal starters per 10.000 inwoners in Q1 2024 afgenomen t.o.v. Q1 2023.
- De afname is het sterkst in de provincies Groningen (-14%), Friesland (-12%) en Gelderland (-11%).

Cijfers over de ontwikkeling van het aantal starters per 10.000 inwoners in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

4. Regio's

4.3 Stoppers

Aantal en aandeel stoppers per provincie in kwartaal 1 2024

Zuid-Holland	10.374	23%
Noord-Holland	9.418	21%
Noord-Brabant	6.184	14%
Gelderland	4.692	11%
Utrecht	3.604	8%
Overijssel	2.399	5%
Limburg	2.216	5%
Friesland	1.403	3%
Flevoland	1.315	3%
Groningen	1.214	3%
Drenthe	954	2%
Zeeland	817	2%
Nederland	44.590	100%

- Het aantal stoppers in het eerste kwartaal van 2024 is het hoogst in de provincies Zuid- en Noord-Holland en Noord-Brabant (resp. 23%, 21% en 14%).
- Dit hangt samen met een hoge bedrijvendynamiek. In deze provincies is namelijk het aantal startende bedrijven ook het hoogst.

Cijfers over het aantal stoppers in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

Aantal en aandeel zzp-stoppers per provincie in kwartaal 1 2024

Zuid-Holland	7.802	75%
Flevoland	978	74%
Noord-Holland	6.701	71%
Gelderland	3.272	70%
Utrecht	2.502	69%
Noord-Brabant	4.270	69%
Limburg	1.524	69%
Zeeland	560	69%
Groningen	824	68%
Friesland	934	67%
Drenthe	626	66%
Overijssel	1.564	65%
Nederland	31.557	71%

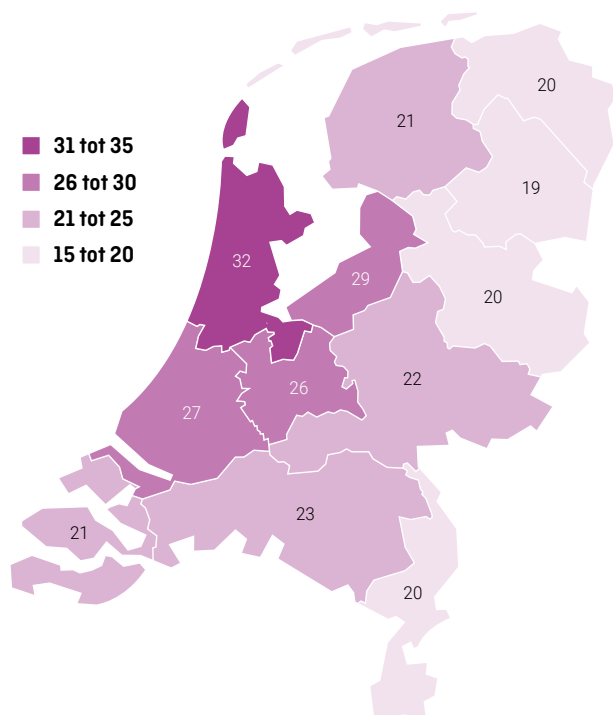
- In alle provincies is het aandeel stappende zzp'ers hoog.
- In Zuid-Holland (75%) is het aandeel stappende zzp'ers het hoogst, in Overijssel (65%) het laagst.

Cijfers over het aantal stappende zzp'ers in je regio of gemeente vindt u in [KVK Regiodata](#).

4. Regio's

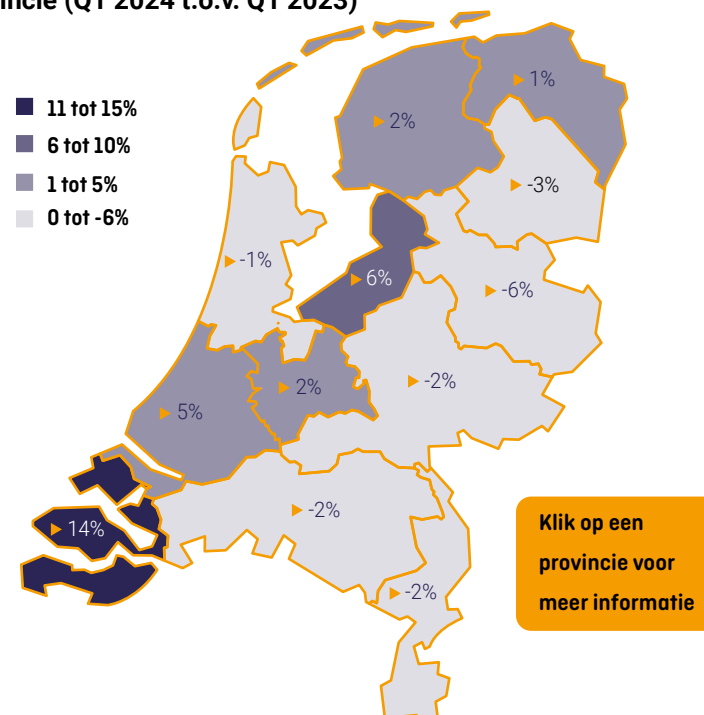
Aantal stoppers per 10.000 inwoners per provincie (Q1 2024)

- ➔ In de Randstadprovincies Noord-Holland, Flevoland, Zuid-Holland en Utrecht is het aantal stoppers per 10.000 inwoners het hoogst (resp. 32, 29, 27 en 26). Deze provincies hebben ook de meeste startende bedrijven.
- ➔ In Drenthe is het aantal stoppers per 10.000 inwoners met 19 het laagst.

Cijfers over het aantal stoppers per 10.000 inwoners in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

Ontwikkeling aantal stoppers per 10.000 inwoners per provincie (Q1 2024 t.o.v. Q1 2023)

Klik op een provincie voor meer informatie

- ➔ In het eerste kwartaal van 2024 laten de provincies een divers beeld zien wat betreft de ontwikkeling van het aantal stoppers per 10.000 inwoners in vergelijking met dezelfde periode vorig jaar.
- ➔ In de provincie Zeeland is een forse stijging waarneembaar (+14%), in Overijssel daalde het aantal stoppende bedrijven per 10.000 inwoners met 6%.

Cijfers over de ontwikkeling van het aantal stoppers per 10.000 inwoners in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

5. Opvallende branches

Top 10 branches* hoogst aantal starters per 1.000 vestigingen (Q1 2024)

	Starters Q1 2024 per 1.000 vest.	Absoluut aantal starters Q1 2024
1 Detailhandel via internet in een algemeen assortiment non-food	119	2.412
2 Bouw van boven- en ondergrondse spoorwegen	99	33
3 Overige zakelijke dienstverlening (rest)	86	1.330
4 Detailhandel via internet in kleding en mode-artikelen	83	1.972
5 Detailhandel via internet in huis- en tuinartikelen	80	1.541
6 Adviesbureaus op het gebied van public relations en communicatie	79	1.339
7 Detailhandel via internet in vrijetijdsartikelen	74	662
8 Leggen van elektriciteits- en telecommunicatiekabels	74	496
9 Detailhandel via internet in consumentenelektronica	70	354
10 Particuliere beveiliging	66	900

Top 10 branches hoogste aantal stoppers per 1.000 vestigingen (Q1 2024)

	Stoppers Q1 2024 per 1.000 vest.	Absoluut aantal stoppers Q1 2024
1 Overige geldscheppende financiële instellingen (overig)	62	17
2 Detailhandel via internet in een algemeen assortiment non-food	44	890
3 Detailhandel via internet in kleding en mode-artikelen	43	1.013
4 Detailhandel via internet in huis- en tuinartikelen	41	790
5 Koeriers	41	443
6 Callcenters	40	54
7 Bedrijfs-, werkgevers- en beroepsorganisaties (overig)	39	10
8 Detailhandel via internet in voedingsmiddelen en drogisterijwaren	39	385
9 Pakken, sorteren e.d. voor derden	38	61
10 Colportage	38	58

Top 10 branches sterkste groei (start +/- stop) per 1.000 vestigingen (Q1 2024)

	Saldo start en stop per 1.000 vest. Q1 2024	Saldo starters en stoppers Q1 2024
1 Bouw van boven- en ondergrondse spoorwegen	78	26
2 Detailhandel via internet in een algemeen assortiment non-food	75	1.522
3 Overige zakelijke dienstverlening (rest)	53	829
4 Leggen van elektriciteits- en telecommunicatiekabels	53	355
5 Adviesbureaus op het gebied van public relations en communicatie	51	873
6 Detailhandel via internet in kleding en mode-artikelen	41	959
7 Particuliere beveiliging	39	536
8 Maatschappelijk opvang met overnachting	39	10
9 Detailhandel via internet in huis- en tuinartikelen	39	751
10 Buitensport (overig)	38	17

* Alleen branches met 250 of meer vestigingen op de eerste dag van het kwartaal

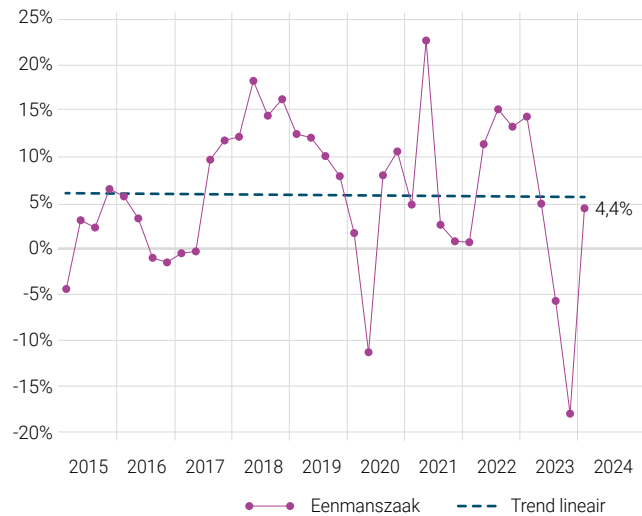
- ➔ De top 5 bij de starters wordt gedomineerd door webwinkels.
- ➔ Daarnaast zijn er relatief veel startende bedrijven in de Bouw van boven- en ondergrondse spoorwegen en Overige zakelijke dienstverlening.
- ➔ Ook bij de stoppers wordt de top 5 gedomineerd door webwinkels.
- ➔ Relatief veel stoppers zijn er ook bij de branches Financiële instellingen (overig) en Koeriers.
- ➔ Een relatief sterk groeisaldo zien we bij Bouwen van boven- en ondergrondse spoorwegen en Webwinkels algemeen assortiment.

6. Rechtsvormen

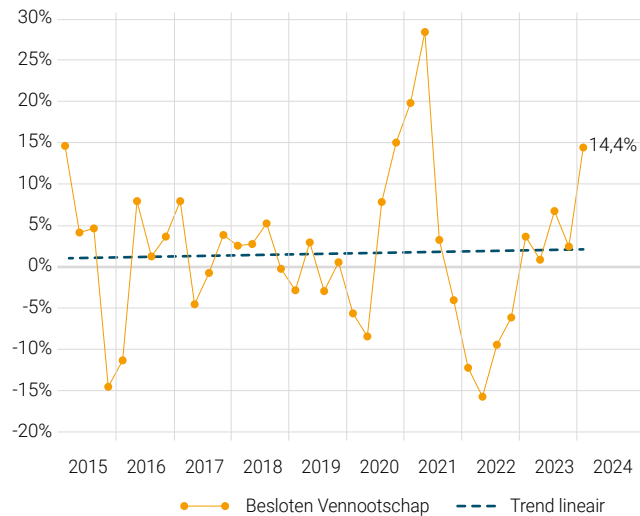
Ontwikkeling aantal starters t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder

Eenmanszaak (starters)

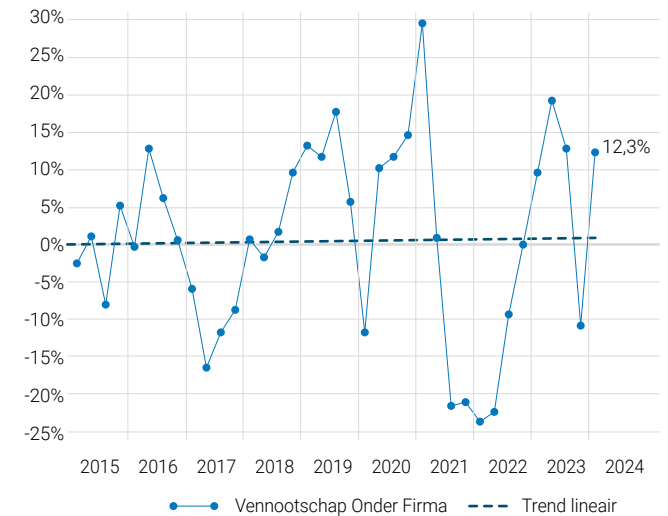
- Het leeuwendeel (79%) van de starters kiest voor de rechtsvorm eenmanszaak.
- Het aantal startende eenmanszaken vertoont een licht stijgende trend in de afgelopen jaren.
- In Q1 2024 is echter een toename van 4,4% te zien in het aantal gestarte eenmanszaken, vergeleken met Q1 2023.

Besloten vennootschap (starters)

- De ontwikkeling van het aantal gestarte bv's vertoont een licht stijgende trend.
- In het afgelopen kwartaal is er een toename te zien van 14,4% ten opzichte van Q1 2023.

Vennootschap onder firma (starters)

- Ook de ontwikkeling van het aantal gestarte vof's laat een licht stijgende trend zien in de afgelopen jaren.
- In het afgelopen kwartaal is sprake van een stijging van 12,3%, vergeleken met Q1 2023.

Het aantal starters naar rechtsvorm in kwartaal 1 van 2024.

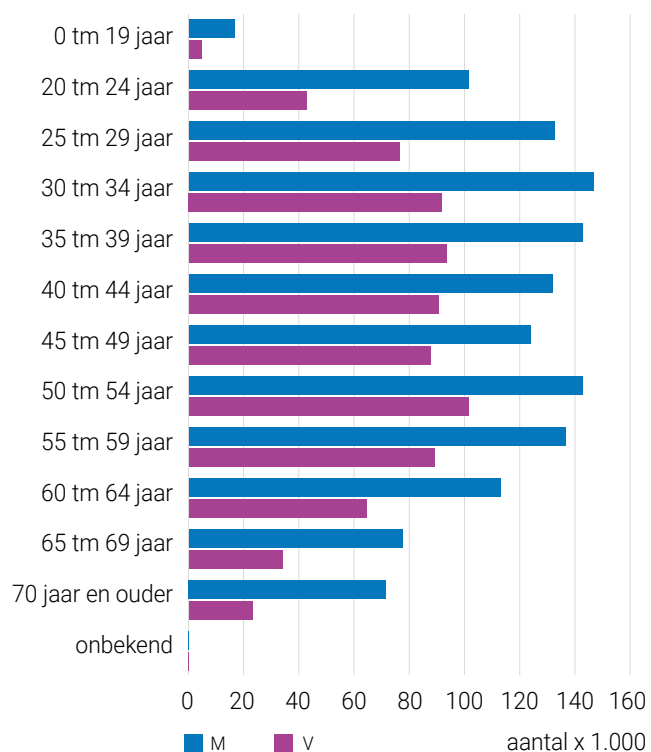
Eenmanszaak	56.746	79%
Besloten vennootschap	10.530	15%
Vennootschap onder firma	4.449	6%
Overige rechtsvormen	738	1%
Bedrijfsleven totaal	71.725	100%

7. Ondernemers

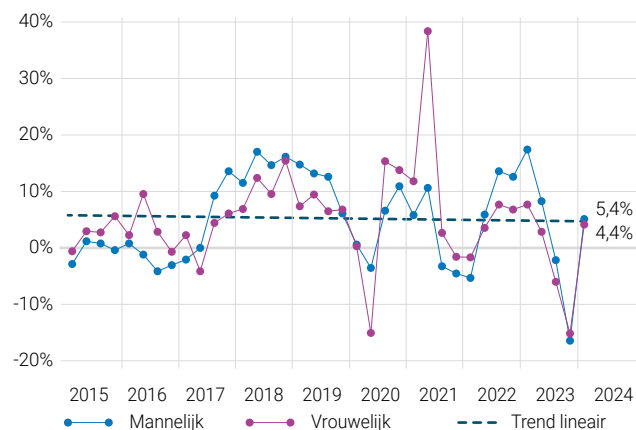
7.1 Geslacht

Ondernemers naar geslacht en leeftijd op 1 april 2024

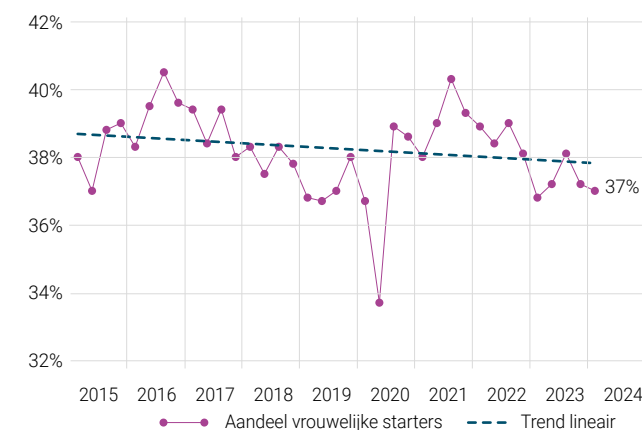
- Het aandeel vrouwelijke ondernemers op 1 april 2024 is 37%
- Met name bij de jongste en oudste leeftijdscategorieën is het aandeel vrouwelijke ondernemers relatief laag.

Ontwikkeling aantal startende ondernemers naar geslacht (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

- De ontwikkeling van het aantal startende mannelijke en vrouwelijke ondernemers laat in de afgelopen tien jaar een stijgende trend zien. Per saldo blijft het aandeel vrouwelijke starters gelijk (37%).

Ontwikkeling aandeel vrouwelijke starters

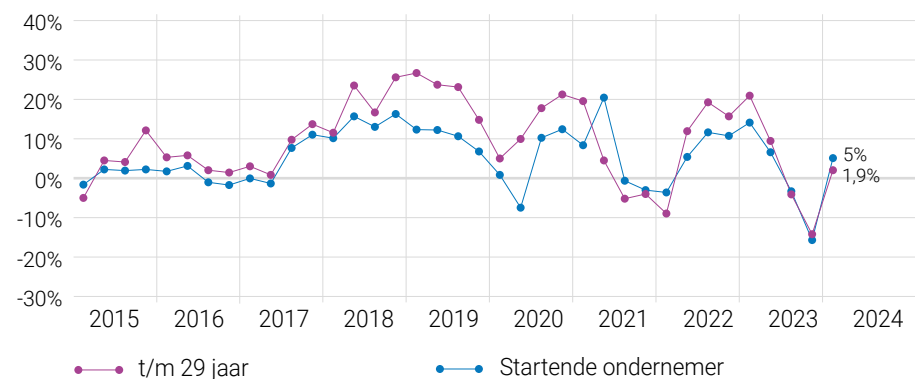
- Het aandeel vrouwelijke starters schommelde in de afgelopen jaren gemiddeld rond 37%.

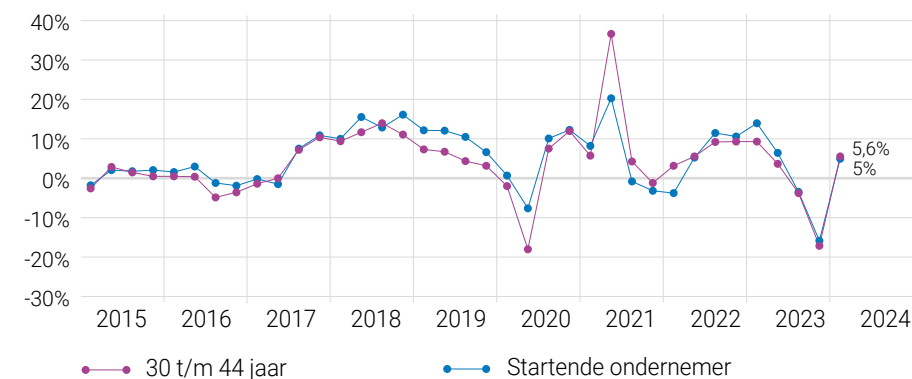
7. Ondernemers

7.2 Leeftijd

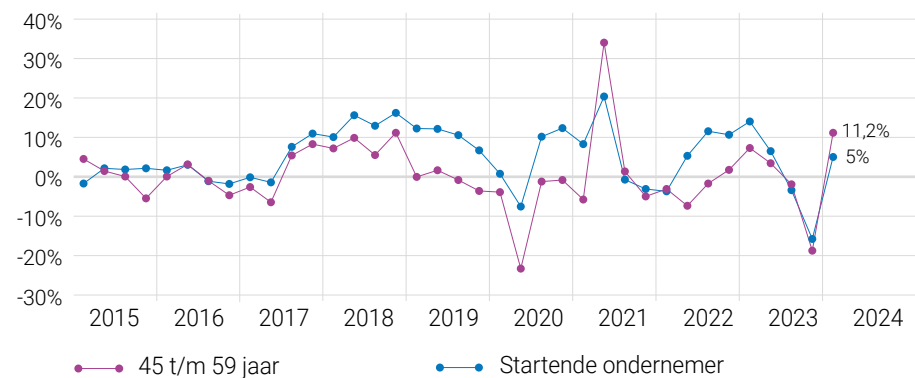
Ontwikkeling aantal startende ondernemers naar leeftijdsklasse t/m 29 jaar ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder

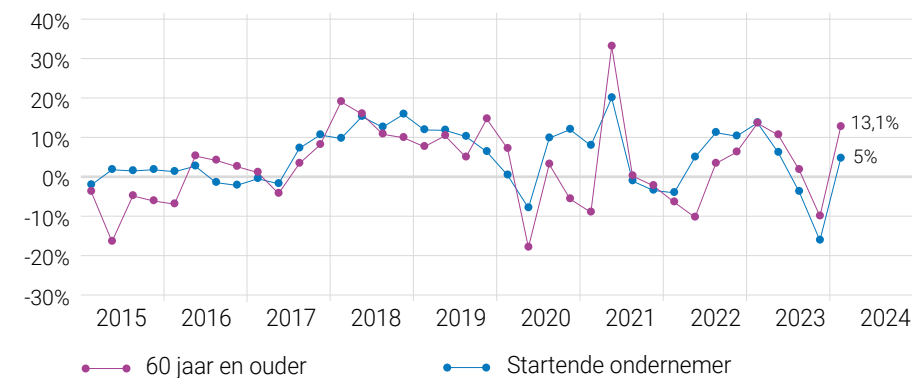
Ontwikkeling aantal startende ondernemers naar leeftijdsklasse 30 t/m 44 jaar ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder

Ontwikkeling aantal startende ondernemers naar leeftijdsklasse 45 t/m 59 jaar ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder

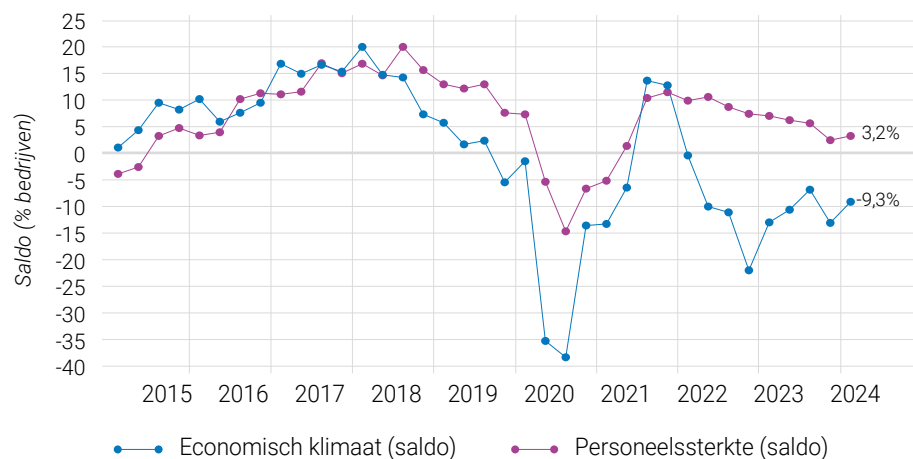
Ontwikkeling aantal startende ondernemers naar leeftijdsklasse 60 jaar en ouder ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder

8. Conjunctuur

Ontwikkeling verwachtingen rond Economisch klimaat en Personeelssterkte

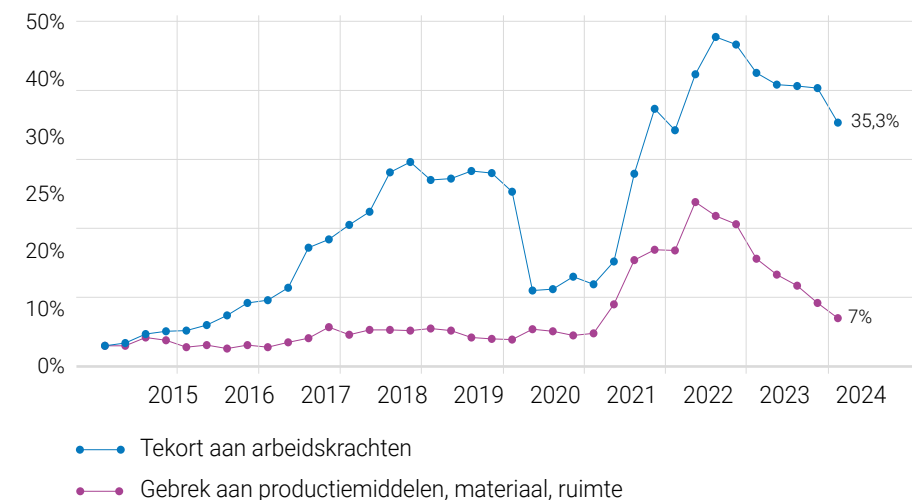

* Weergegeven is het saldo van het aandeel mkb-ondernemers dat verbetering of groei verwacht en het aandeel dat verslechtering en afname verwacht.

* Het laatste kwartaal is een verwachting.

Bron: Conjunctuurenquête Nederland (COEN)

Aandelen van de bedrijven met belemmeringen in de bedrijfsontwikkeling

Bron: Conjunctuurenquête Nederland (COEN)

- ➔ Het oordeel over het 'economisch klimaat' is licht verbeterd maar blijft per saldo nog negatief.
- ➔ Enkele belangrijke belemmeringen voor ondernemers worden iets minder urgent.
- ➔ Nog altijd ervaart een derde van het mkb belemmeringen bij het werven van personeel en geeft 7% van de bedrijven aan dat er een gebrek is aan productiemiddelen, materiaal en ruimte.

9. Bijlage

Verantwoording

Bronnen

De meeste gegevens in deze rapportage zijn afkomstig uit het KVK Handelsregister. Daarnaast is gebruikgemaakt van het aantal inwoners zoals gepubliceerd door het CBS en van de Conjunctuur Enquête Nederland (COEN), een gezamenlijk onderzoek van het CBS, KVK, EIB, VNO/NCW en MKB Nederland.

Bedrijvendynamiek

De cijfers uit het Handelsregister hebben betrekking op:

- Zowel hoofd- als nevenvestigingen van ondernemingen. Dit zijn bedrijven met een commerciële activiteit. De meeste Verenigingen en Stichtingen vallen hier in het algemeen buiten.
- Vestigingen van economisch actieve ondernemingen.

Het saldo van starters en stoppers geeft niet het volledige beeld van de dynamiek in het Handelsregister. De volgende gebeurtenissen zijn ook van invloed:

- Verandering van activiteit (SBI-code).
- Verhuizing.
- Fusies, splitsingen, overnames, rechtsvorm wijzigingen en ambtshalve wijzigingen.

KVK werkt eraan om in de toekomst ook dit soort verschuivingen beter te gaan duiden. Op dit moment is dat echter nog niet mogelijk.

Methode trendberekening

De trendlijnen geven de procentuele ontwikkeling weer ten opzichte van hetzelfde kwartaal in het voorgaande jaar.

Definities

Stand

Het aantal economisch actieve vestigingen of ondernemers op de eerste dag van het kwartaal.

Starter

Een nieuwe vestiging van een economisch actieve onderneming of een persoon (ondernemer) die een nieuwe economisch actieve onderneming start.

Stopper

Een vestiging van een economisch actieve onderneming die op initiatief van de ondernemer wordt beëindigd of een persoon (ondernemer) die zijn onderneming beëindigt. De zogenaamde ambtshalve uitschrijvingen tellen niet mee. Dit zijn uitschrijvingen op initiatief van KVK van ondernemingen die lange tijd niet actief zijn geweest. KVK baseert zich hierbij op gegevens van de Belastingdienst.

Faillissement

Een vestiging van een economisch actieve onderneming waarvan sprake is van insolventie. De registratie van een faillissement gebeurt soms met terugwerkende kracht, waardoor deze nog niet is meegenomen in de telling van het kwartaal van het faillissement op moment van publicatie.

Economisch actief

Alle ondernemingen met uitzondering van:

- Vestigingen met als activiteit zakelijk beheer, overig of onbekend.
- Vestigingen waarvan het aantal werkzame personen onbekend is (WP Klasse 999).

[Trendlijnen](#)[Sectoren](#)[Regio's](#)[Opvallende branches](#)[Rechtsvormen](#)[Ondernemers](#)[Conjunctuur](#)

Zakelijk beheer

Dit zijn vestigingen die niet actief aan het economisch verkeer meedoen, zoals holdings, sommige beleggingsinstellingen (pensioen-bv's) en handel en beheer van eigen onroerend goed.

ZZP

In het KVK Trendrapport betreft het aantal zzp'ers zowel het aantal hoofd- en nevenvestigingen én het aantal fulltime en parttime zzp'ers.

Activiteit

De hoofdactiviteit zoals geregistreerd in het Handelsregister. Dit is de belangrijkste activiteit van de onderneming, vastgelegd volgens de Standaard Bedrijven Indeling (SBI-codering 2008). De nevenactiviteit(en) van de onderneming worden niet meegenomen.

Personeelssterkte en economisch klimaat

Deze gegevens zijn afkomstig uit een representatieve enquête onder bedrijven met vijf of meer werkzame personen (COEN). Het gaat om een beoordeling van de ondernemer in relatie tot het eigen bedrijf. De vraag is gesteld of de personeelssterkte is toegenomen, gelijk gebleven of afgenomen en of het economisch klimaat is verbeterd, gelijk gebleven of verslechterd. In de grafiek is het saldo van toename en afname weergegeven.

Verwijzingen

Hierbij een aantal handige links naar websites met meer informatie over de gebruikte bronnen en indelingen of specifieke toepassingen.

KVK Regiodata

Online datatool van KVK met een breed scala aan economische data.
www.kvk.nl/regiodata

KVK Bedrijventeller / Company counter

Met de KVK Bedrijventeller check je snel en eenvoudig het aantal bedrijven in jouw branche én gebied.

www.kvk.nl/bedrijventeller

De KVK Bedrijventeller is er ook in het Engels:

<https://www.kvk.nl/english/kvk-company-counter/>

KVK Locatiescan

Met de KVK Locatiescan verken je de marktpotentie van jouw (toekomstige) vestigingsplaats.

www.kvk.nl/locatiescan

KVK Trendrapport

Het KVK Trendrapport wordt na afloop van ieder kwartaal uitgebracht (behalve na afloop van het 4e kwartaal, want dan verschijnt het KVK Jaarrapport Bedrijvendynamiek). Voor eerdere edities zie: <https://www.kvk.nl/cijfers-en-trends/>

KVK Bedrijvendynamiek Jaarrapport

Analyses van de Nederlandse bedrijvigheid en de dynamiek van startende, stoppende en failliete bedrijven. De KVK Bedrijvendynamiek wordt jaarlijks uitgebracht in januari en blikt terug op het voorgaande jaar.

<https://www.kvk.nl/informatiebank/bedrijvendynamiek/>

Conjunctuurenquête Nederland (COEN) rapportages

Inzicht in de verwachtingen van MKB-ondernemers over diverse bedrijfseconomische indicatoren.

<https://ondernemersplein.kvk.nl/coen/>

Typeermodule

Hulpmiddel bij het indelen van bedrijfsactiviteiten.

<https://sbi.cbs.nl/CBS.TypeerModule.TypeerServiceWebAPI/content/angular/app/#/>

Trendlijnen ▶

Sectoren ▶

Regio's ▶

Opvallende branches ▶

Rechtsvormen ▶

Ondernemers ▶

Conjunctuur ▶

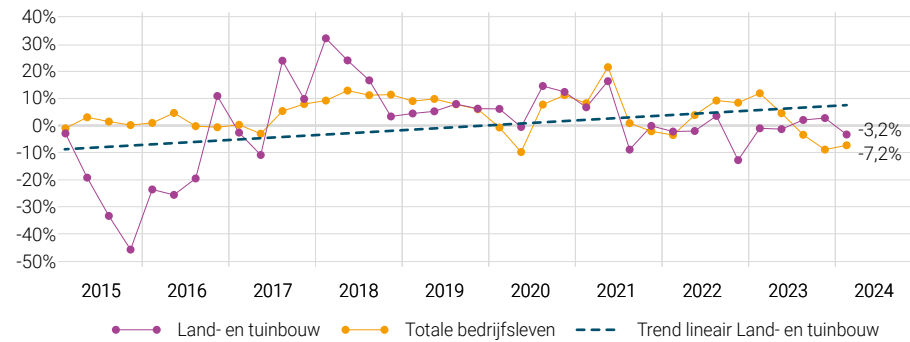
INGEZOOMD SECTOREN

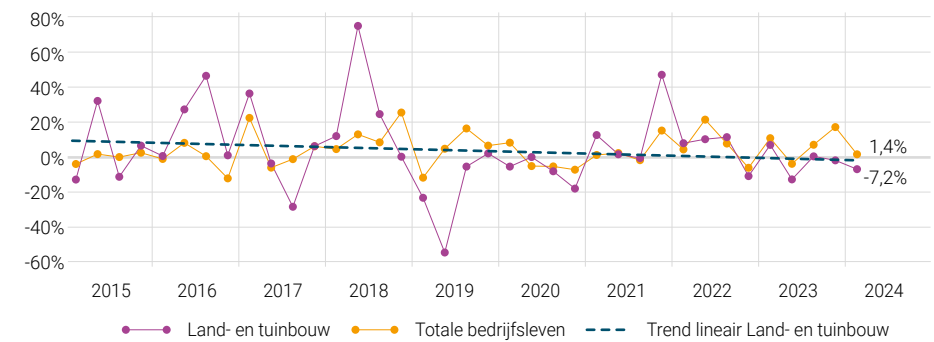
3B. Ingezoomd sectoren

Sector Land- en tuinbouw

Ontwikkeling aantal starters sector Land- en tuinbouw
(per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

Ontwikkeling aantal stoppers sector Land- en tuinbouw
(per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

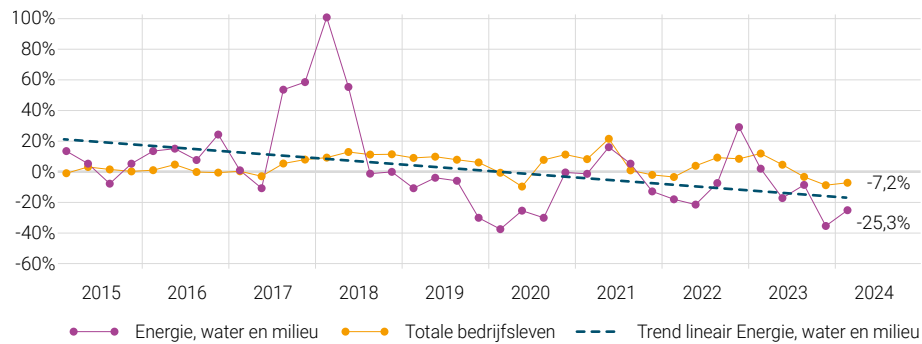
Terug naar starterssector ▶

Terug naar stopperssector ▶

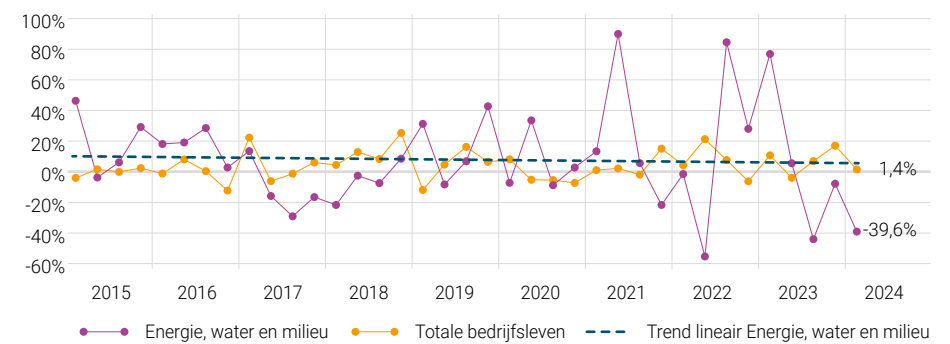

Sector Energie, water en milieu

Ontwikkeling aantal starters sector Energie, water en milieu
(per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

Ontwikkeling aantal stoppers sector Energie, water en milieu
(per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

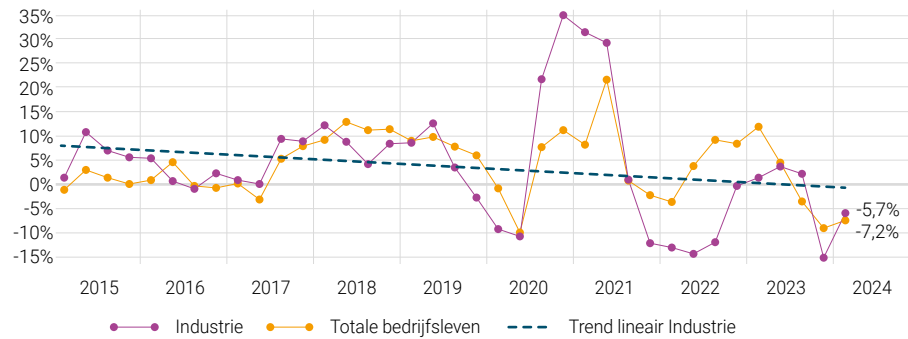
Terug naar starterssector ▶

Terug naar stopperssector ▶

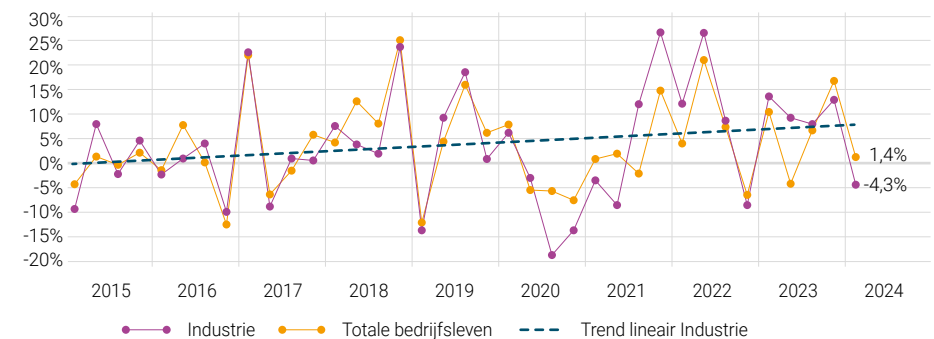

Sector Industrie

Ontwikkeling aantal starters sector Industrie (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

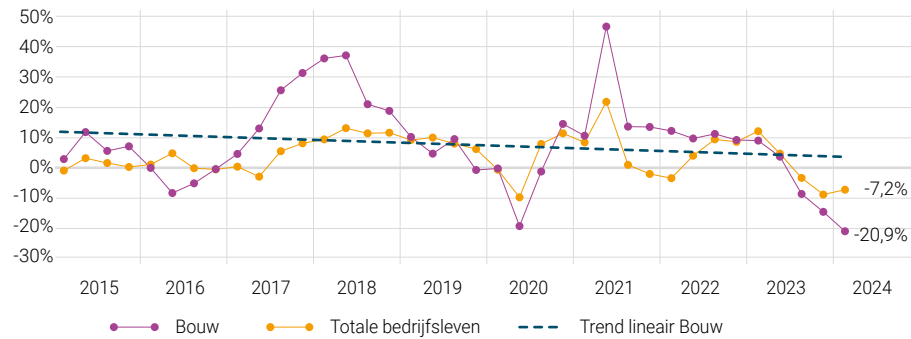
Ontwikkeling aantal stoppers sector Industrie (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starterssector](#)[Terug naar stopperssector](#)

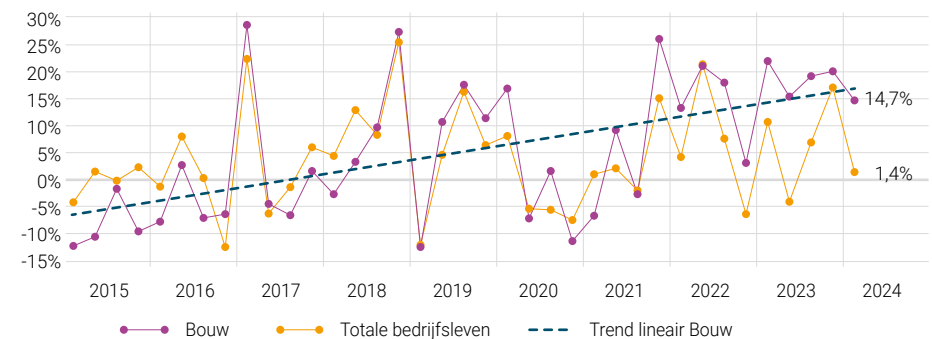

Sector Bouw

Ontwikkeling aantal starters sector Bouw (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

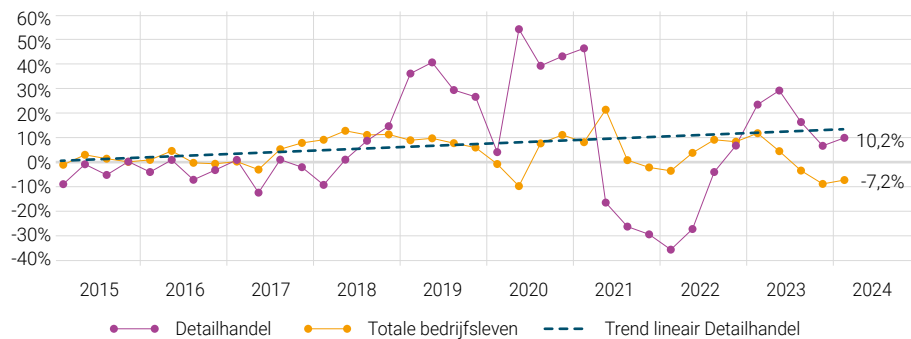
Ontwikkeling aantal stoppers sector Bouw (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starterssector](#)[Terug naar stopperssector](#)

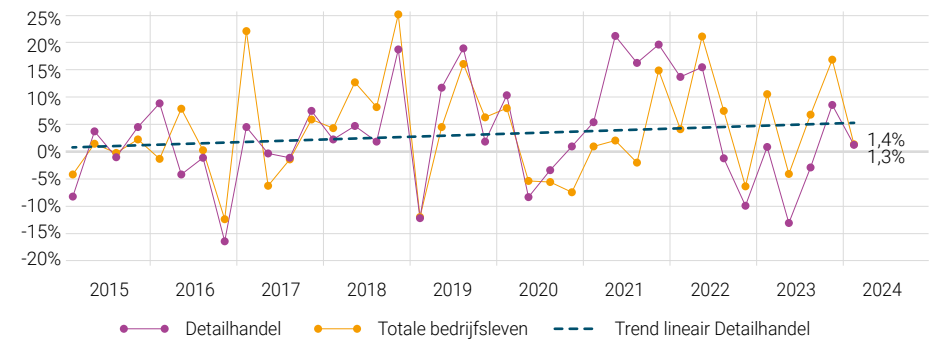

Sector Detailhandel

Ontwikkeling aantal starters sector Detailhandel (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

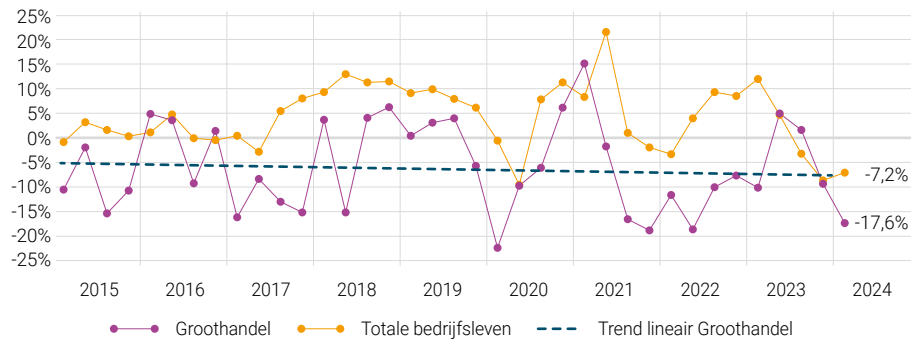
Ontwikkeling aantal stoppers sector Detailhandel (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starterssector](#)[Terug naar stopperssector](#)

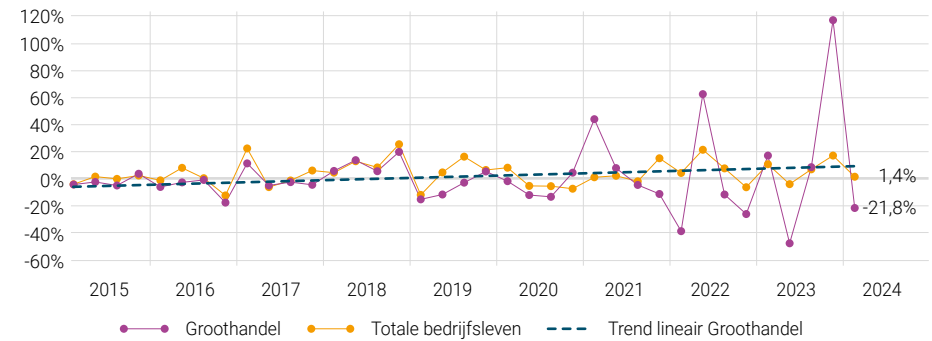

Sector Groothandel

Ontwikkeling aantal starters sector Groothandel (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

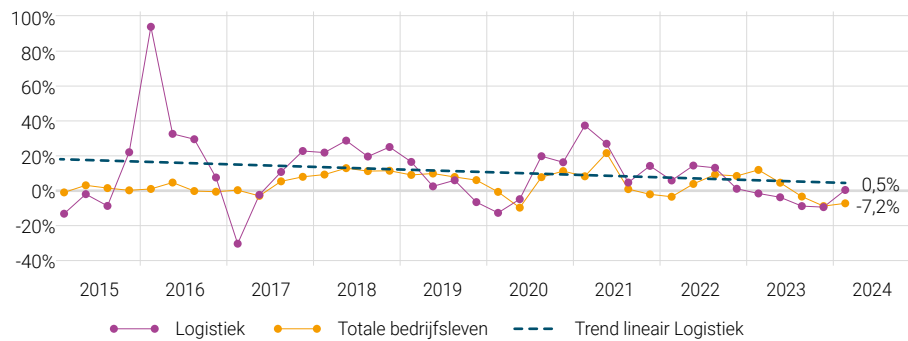
Ontwikkeling aantal stoppers sector Groothandel (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starterssector](#)[Terug naar stopperssector](#)

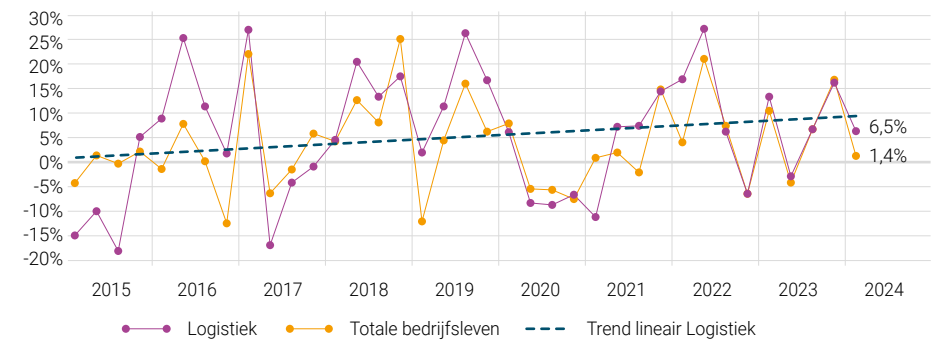

Sector Logistiek

Ontwikkeling aantal starters sector Logistiek (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

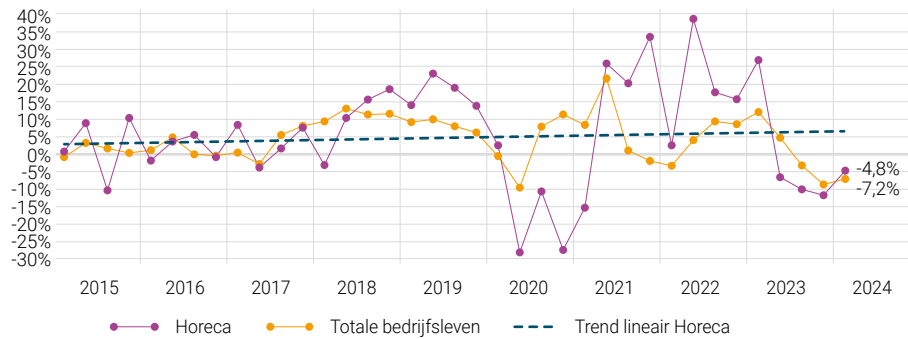
Ontwikkeling aantal stoppers sector Logistiek (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starterssector](#)[Terug naar stopperssector](#)

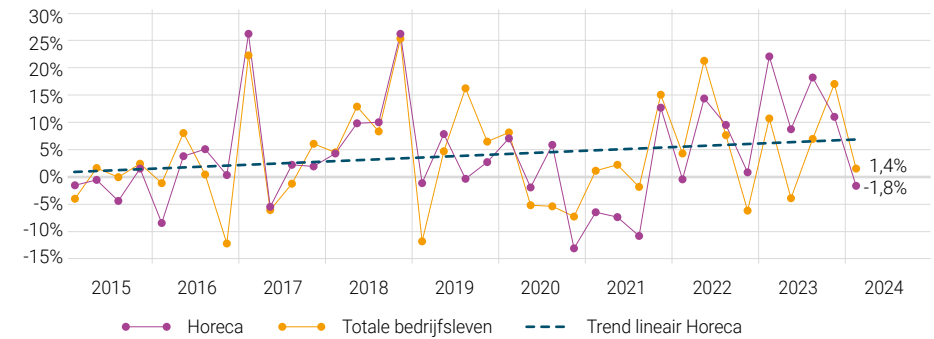

Sector Horeca

Ontwikkeling aantal starters sector Horeca
(per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

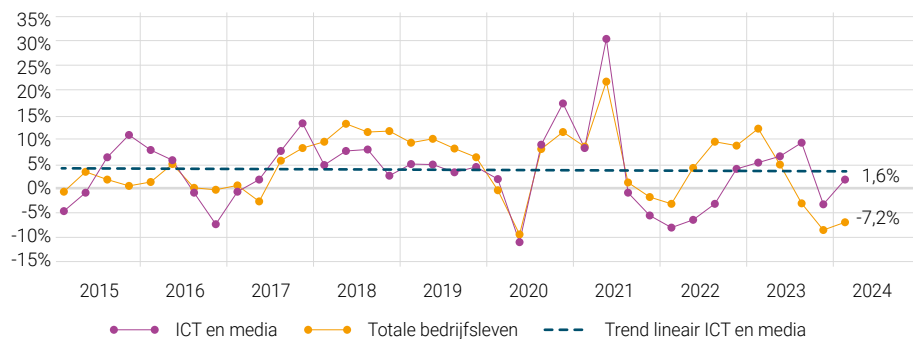
Ontwikkeling aantal stoppers sector Horeca
(per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starterssector](#)[Terug naar stopperssector](#)

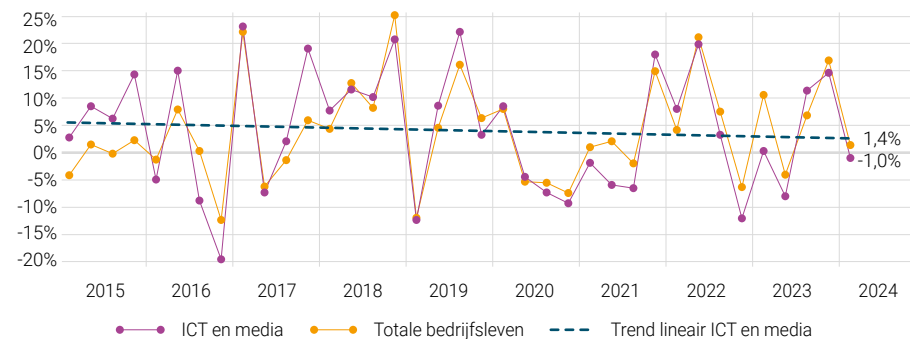

Sector ICT en media

Ontwikkeling aantal starters sector ICT en media (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

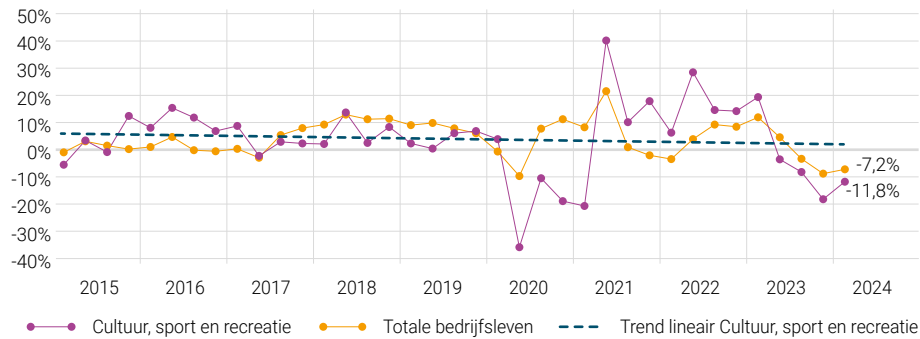
Ontwikkeling aantal stoppers sector ICT en media (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starterssector](#)[Terug naar stopperssector](#)

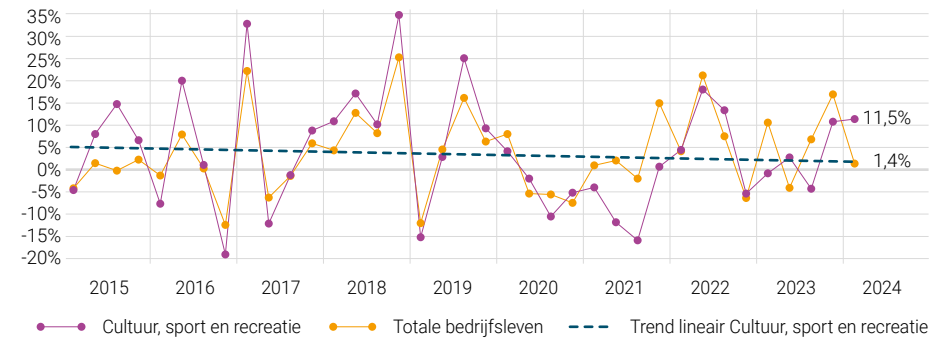

Sector Cultuur, sport en recreatie

Ontwikkeling aantal starters sector Cultuur, sport en recreatie
(per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

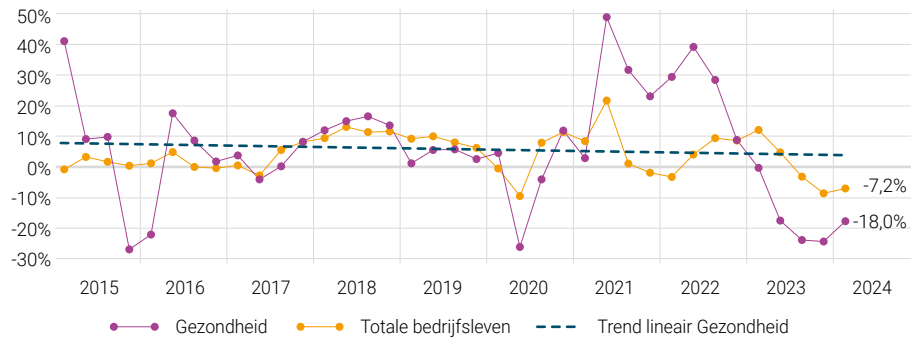
Ontwikkeling aantal stoppers sector Cultuur, sport en recreatie
(per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starterssector](#)[Terug naar stopperssector](#)

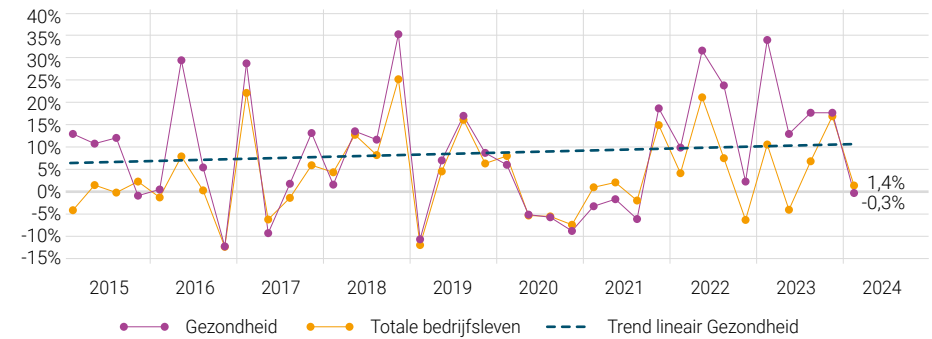

Sector Gezondheid

Ontwikkeling aantal starters sector Gezondheid (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

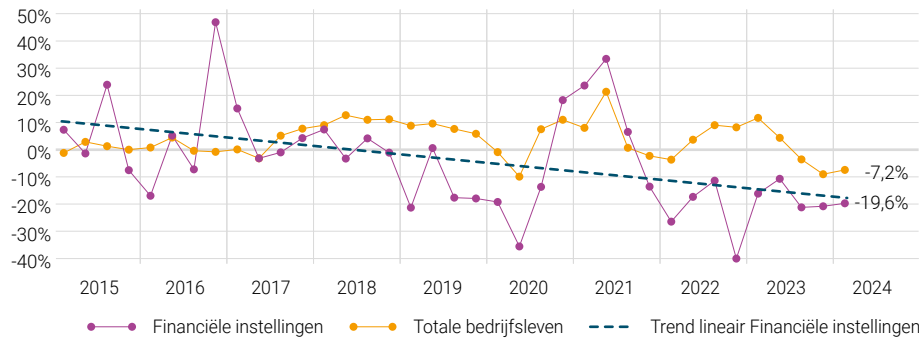
Ontwikkeling aantal stoppers sector Gezondheid (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starterssector](#)[Terug naar stopperssector](#)

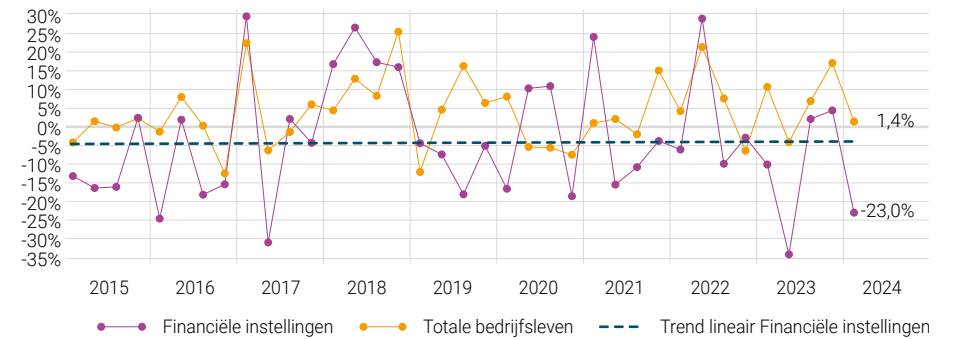

Sector Financiële instellingen

Ontwikkeling aantal starters sector Financiële instellingen (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

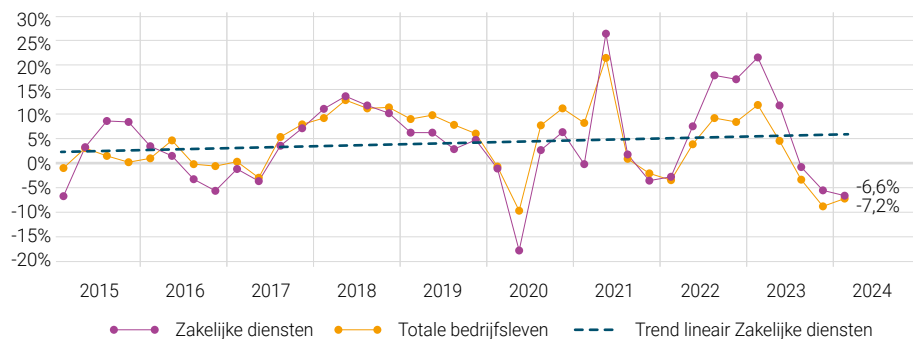
Ontwikkeling aantal stoppers sector Financiële instellingen (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starterssector](#)[Terug naar stopperssector](#)

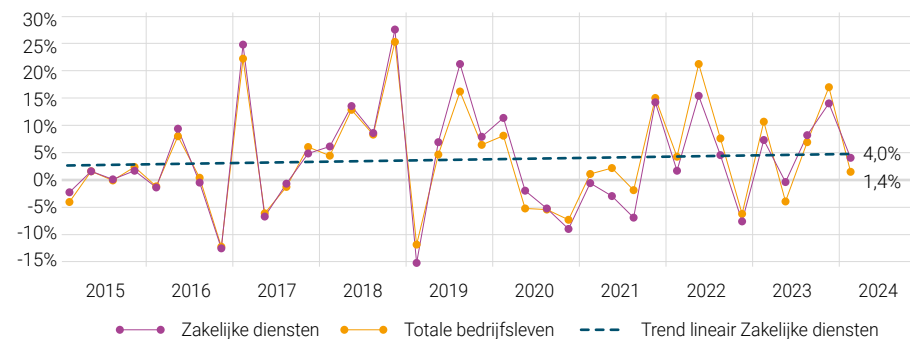

Sector Zakelijke diensten

Ontwikkeling aantal starters sector Zakelijke diensten
(per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

Ontwikkeling aantal stoppers sector Zakelijke diensten
(per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

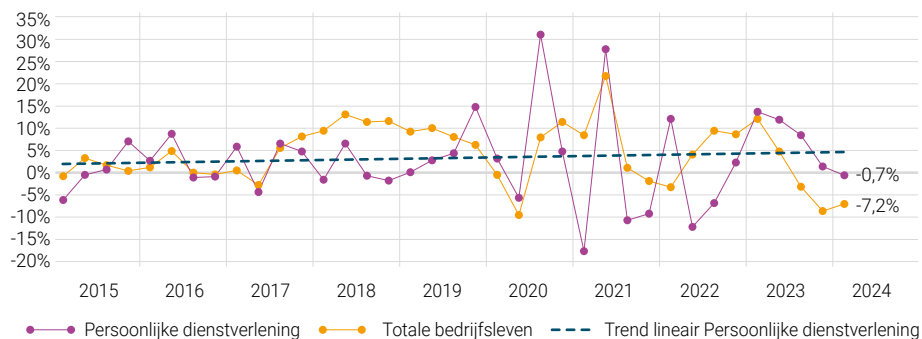
Terug naar starterssector ▶

Terug naar stopperssector ▶

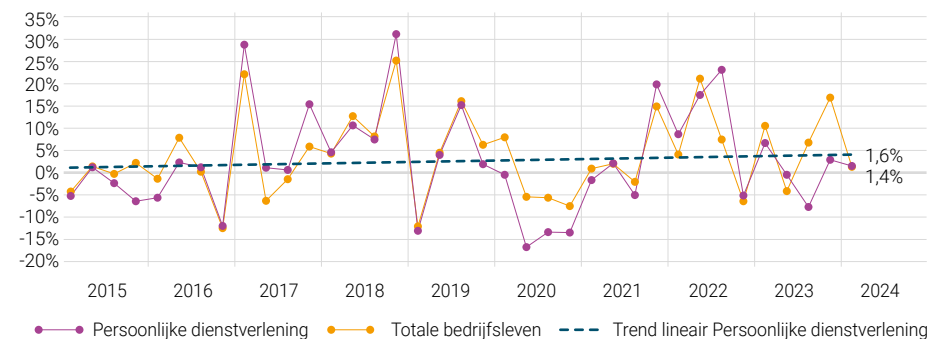

Sector Persoonlijke dienstverlening

Ontwikkeling aantal starters sector Persoonlijke dienstverlening (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

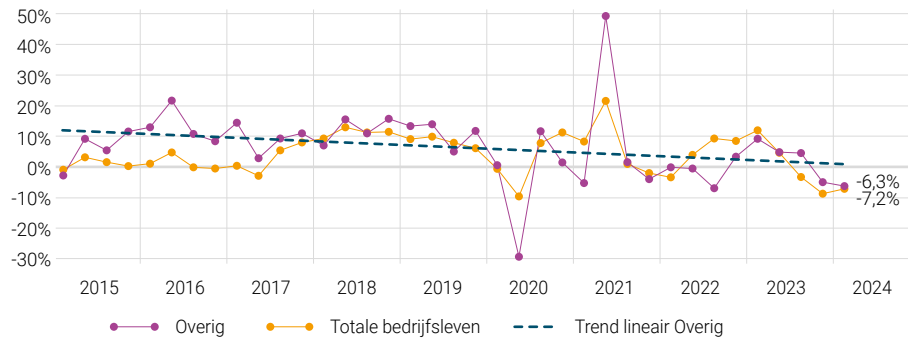
Ontwikkeling aantal stoppers sector Persoonlijke dienstverlening (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starterssector](#)[Terug naar stopperssector](#)

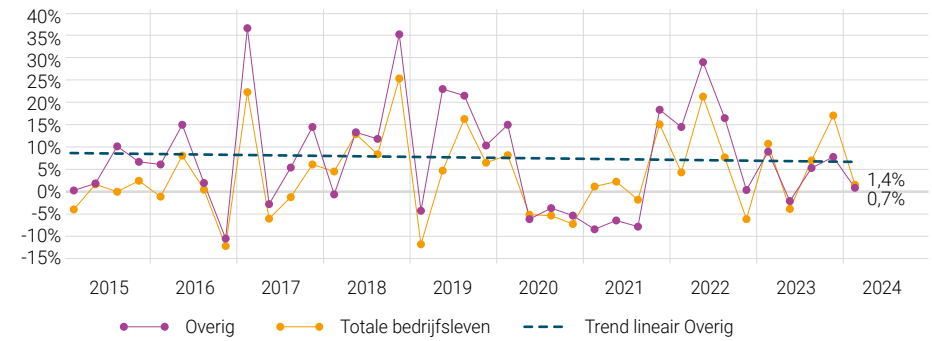

Sector Overig

Ontwikkeling aantal starters sector Overig (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

Ontwikkeling aantal stoppers sector Overig (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starterssector](#)[Terug naar stopperssector](#)

Trendlijnen ▶

Sectoren ▶

Regio's ▶

Opvallende branches ▶

Rechtsvormen ▶

Ondernemers ▶

Conjunctuur ▶

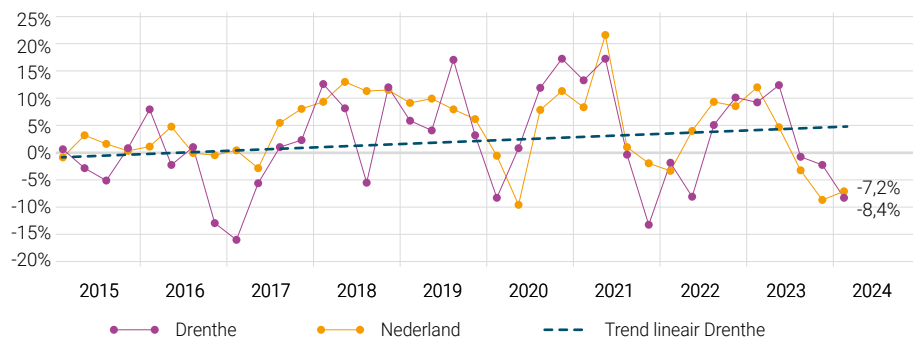
INGEZOOMD REGIO'S

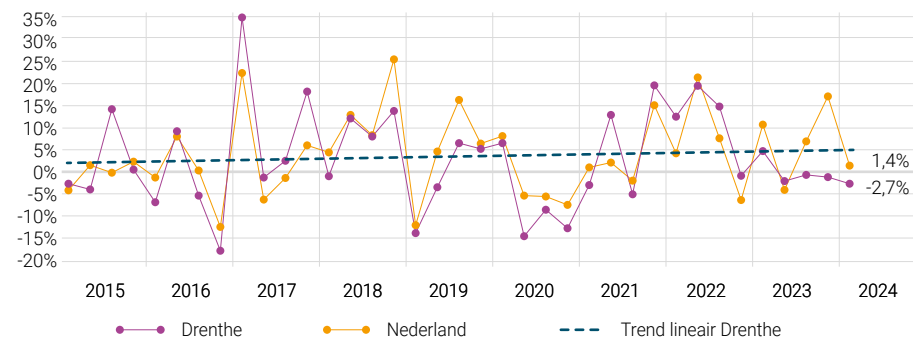
4B. Ingezoomd regio's

Provincie Drenthe

Ontwikkeling aantal starters provincie Drenthe (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

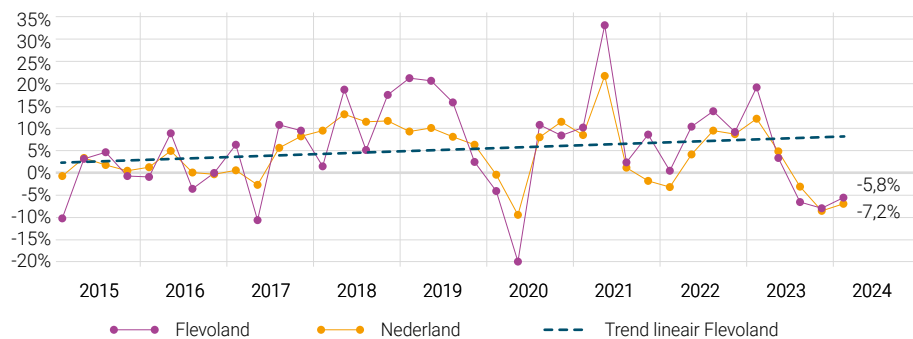
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Drenthe (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters regio](#)[Terug naar stoppers regio](#)

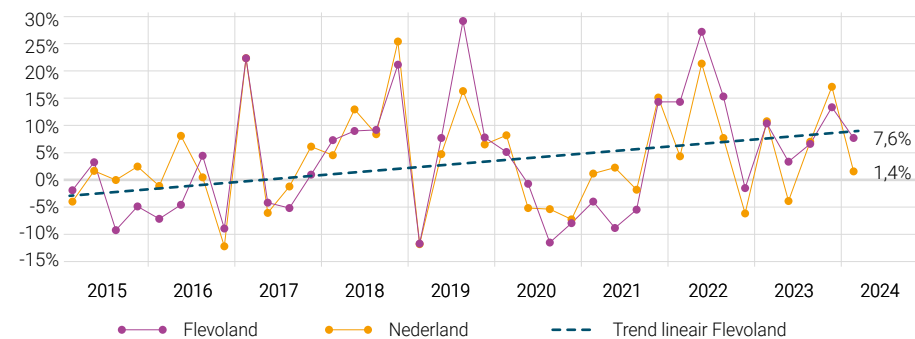

Provincie Flevoland

Ontwikkeling aantal starters provincie Flevoland (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

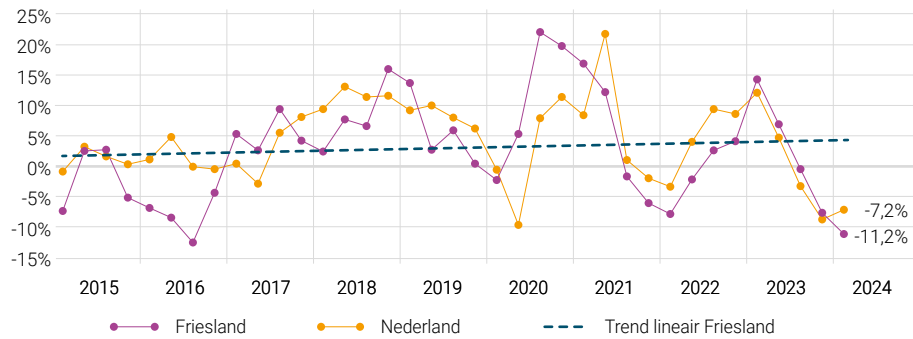
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Flevoland (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters regio](#)[Terug naar stoppers regio](#)

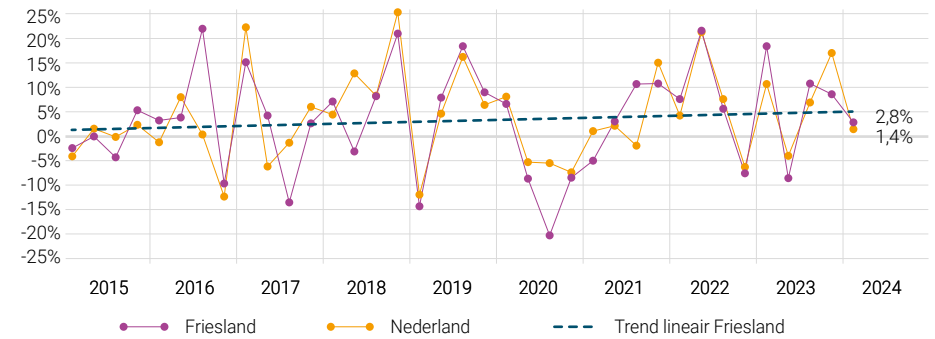

Provincie Friesland

Ontwikkeling aantal starters provincie Friesland (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

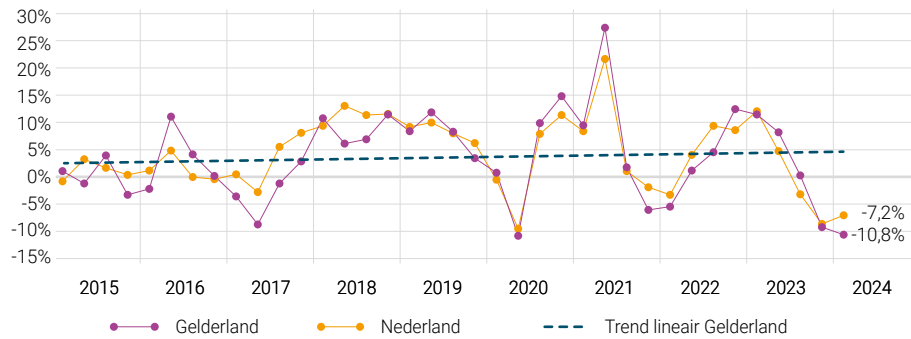
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Friesland (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters regio](#)[Terug naar stoppers regio](#)

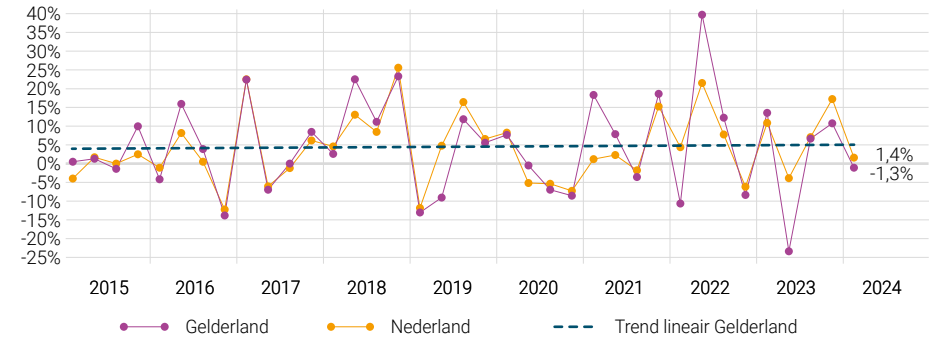
[Trendlijnen](#)[Sectoren](#)[Regio's](#)[Opvallende branches](#)[Rechtsvormen](#)[Ondernemers](#)[Conjunctuur](#)

Provincie Gelderland

Ontwikkeling aantal starters provincie Gelderland (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

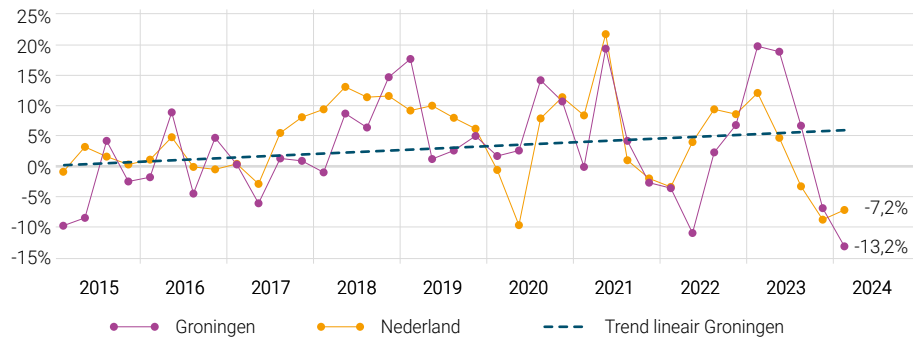
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Gelderland (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters regio](#)[Terug naar stoppers regio](#)

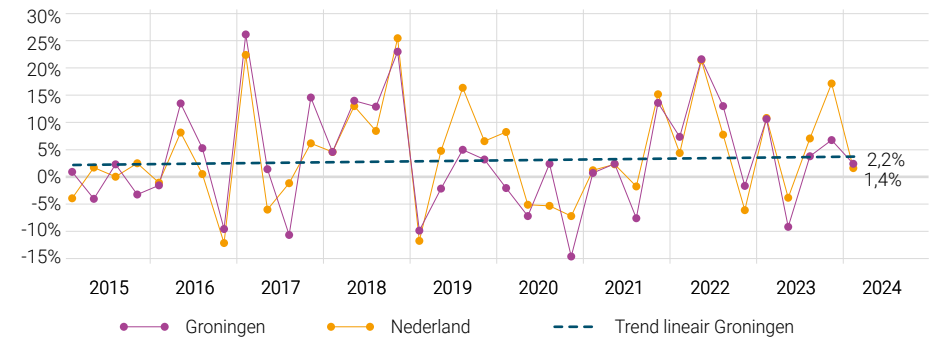
[Trendlijnen](#)[Sectoren](#)[Regio's](#)[Opvallende branches](#)[Rechtsvormen](#)[Ondernemers](#)[Conjunctuur](#)

Provincie Groningen

Ontwikkeling aantal starters provincie Groningen (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

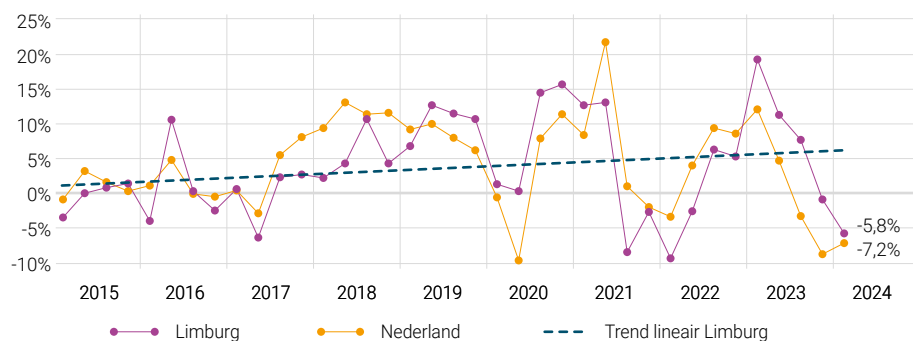
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Groningen (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters regio](#)[Terug naar stoppers regio](#)

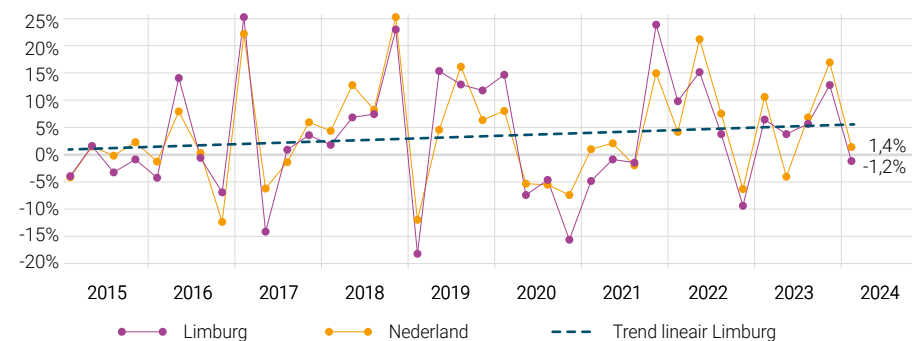

Provincie Limburg

Ontwikkeling aantal starters provincie Limburg (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

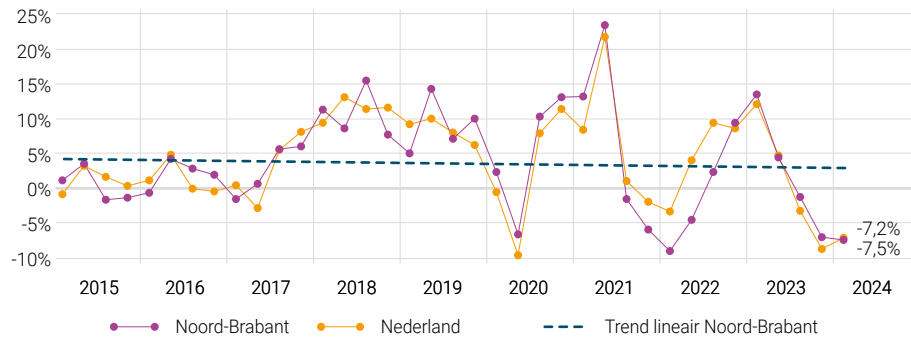
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Limburg (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters regio](#)[Terug naar stoppers regio](#)

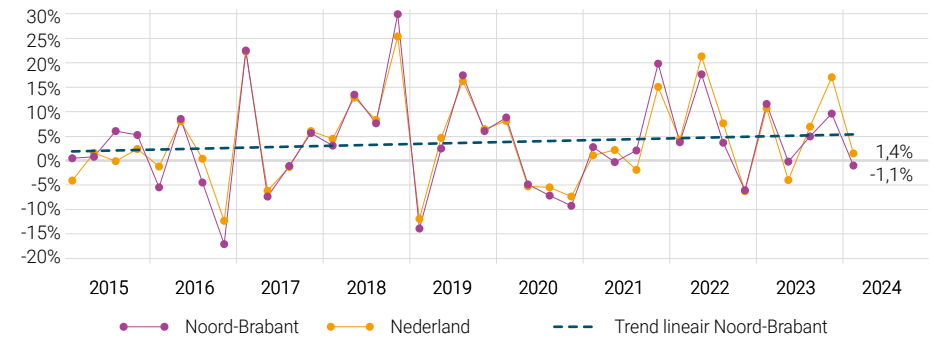

Provincie Noord-Brabant

Ontwikkeling aantal starters provincie Noord-Brabant (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

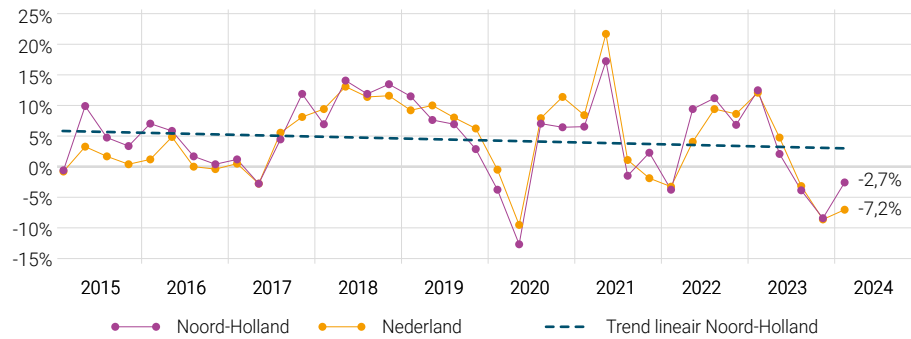
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Noord-Brabant (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters regio](#)[Terug naar stoppers regio](#)

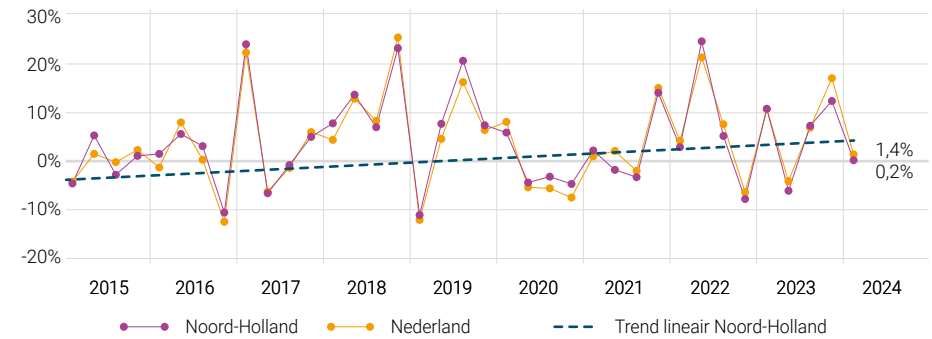
[Trendlijnen](#)[Sectoren](#)[Regio's](#)[Opvallende branches](#)[Rechtsvormen](#)[Ondernemers](#)[Conjunctuur](#)

Provincie Noord-Holland

Ontwikkeling aantal starters provincie Noord-Holland (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

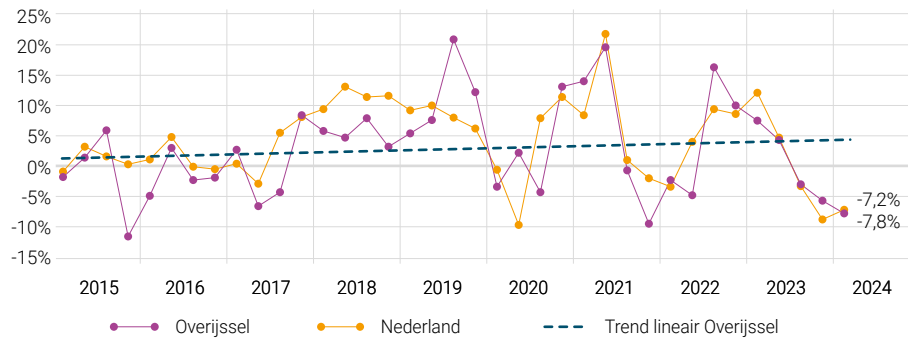
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Noord-Holland (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters regio](#)[Terug naar stoppers regio](#)

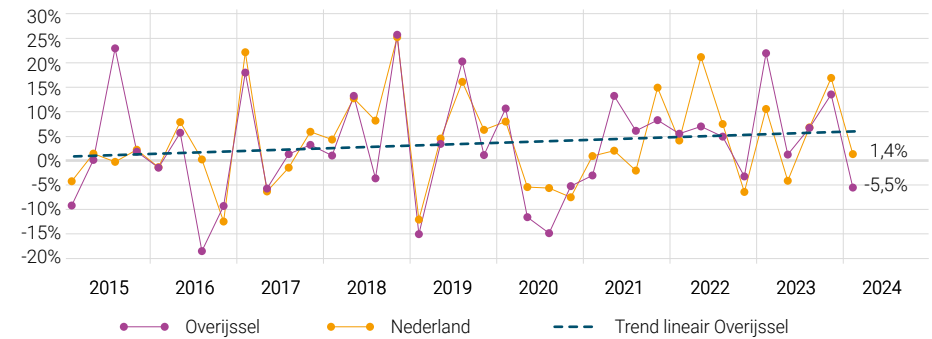

Provincie Overijssel

Ontwikkeling aantal starters provincie Overijssel (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

Ontwikkeling aantal stoppers provincie Overijssel (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters regio](#)[Terug naar stoppers regio](#)

Trendlijnen ▶

Sectoren ▶

Regio's ▶

Opvallende branches ▶

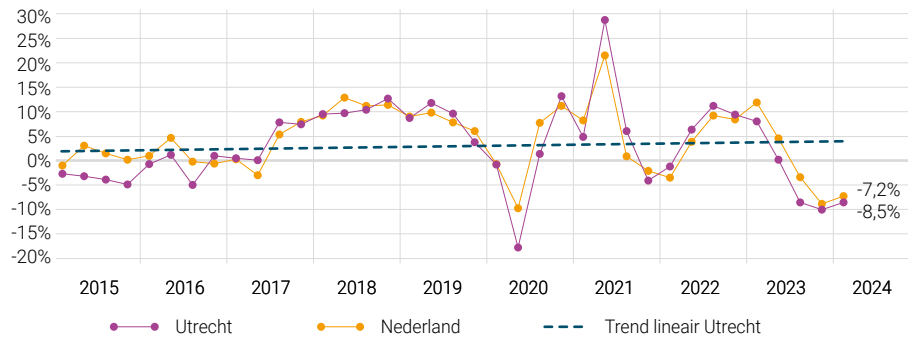
Rechtsvormen ▶

Ondernemers ▶

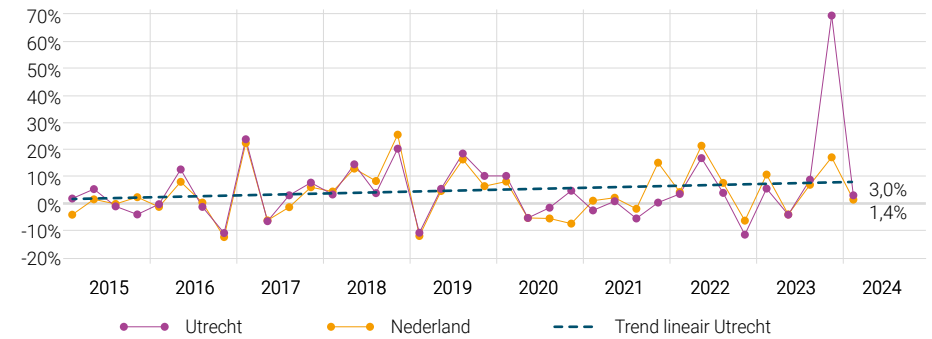
Conjunctuur ▶

Provincie Utrecht

Ontwikkeling aantal starters provincie Utrecht (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

Ontwikkeling aantal stoppers provincie Utrecht (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

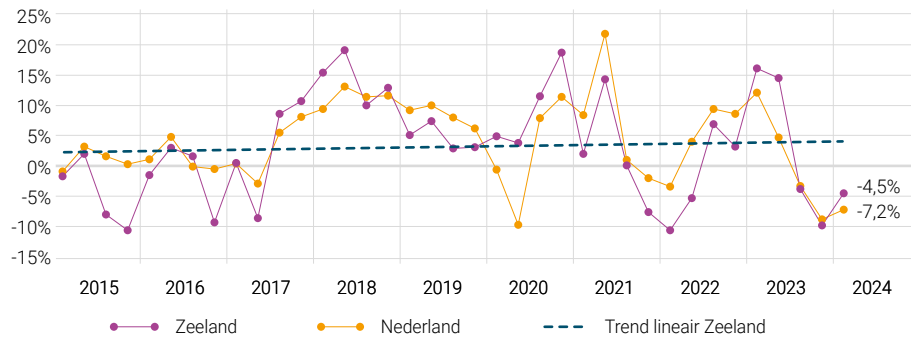
Terug naar starters regio ▶

Terug naar stoppers regio ▶

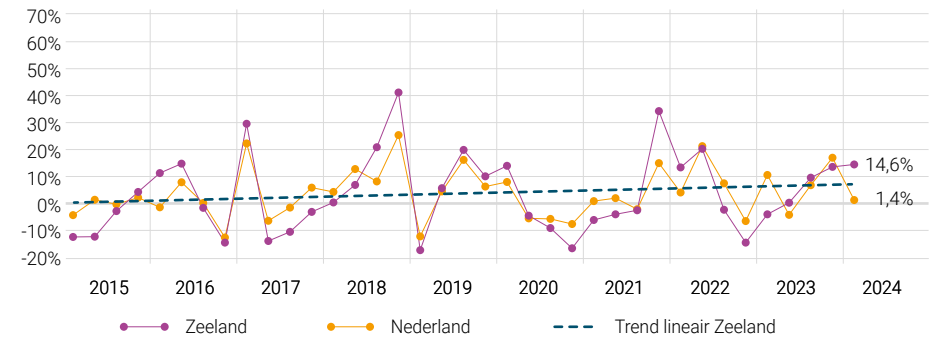

Provincie Zeeland

Ontwikkeling aantal starters provincie Zeeland (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

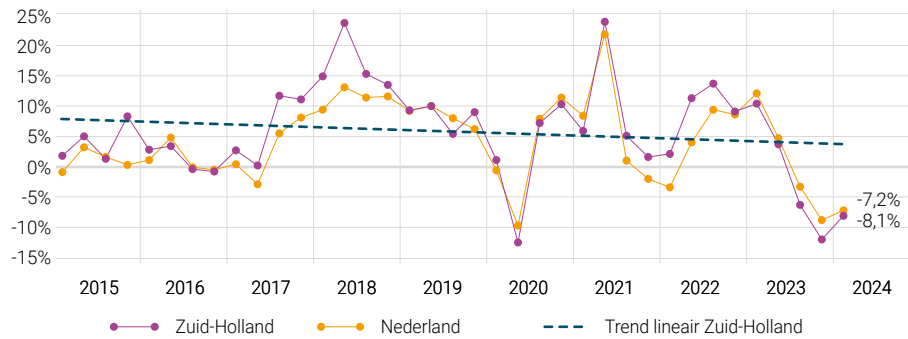
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Zeeland (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters regio](#)[Terug naar stoppers regio](#)

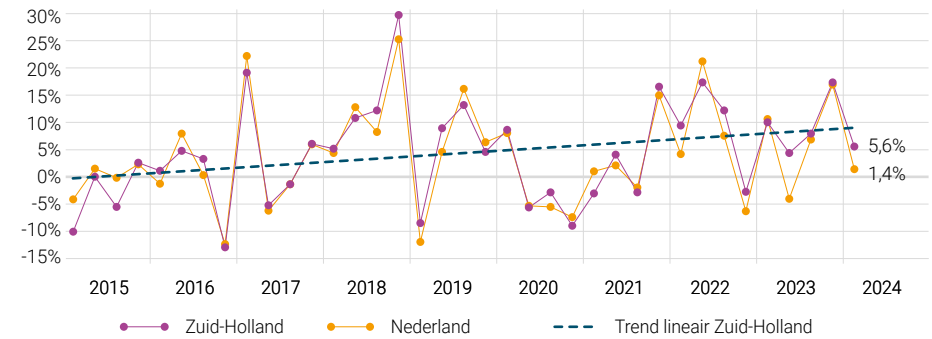

Provincie Zuid-Holland

Ontwikkeling aantal starters provincie Zuid-Holland (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

Ontwikkeling aantal stoppers provincie Zuid-Holland (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters regio](#)[Terug naar stoppers regio](#)

Kijk op: <https://www.kvk.nl/cijfers-en-trends/>

